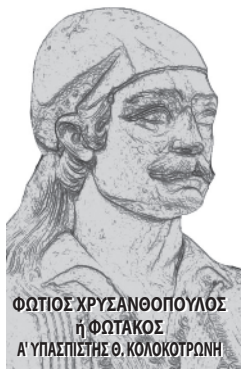

Τα Μαγούλιανα

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ Ταχ. Γραφείο Κ.Δ.Α. Αριθμός Άδειας 01-4943

PRESS POST X+5 PRESS POST

ΕΛΤΑ Hellenic Post

www.magouliana.gr
www.fb.com/magouliana
www.twitter.com/magouliana

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ • ΤΕΥΧΟΣ 92 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Σας καλούμε όλους στην Κοπή της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας μας η οποία θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή στις 2 Φεβρουαρίου στις 11:30 το πρωί στην αίθουσα της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Ελλάδας, Οδός Τζώρτζ 9, 1ος όροφος. (πλησίον πλατείας Κάνιγγος).

Ξεκίνησαν οι εργασίες στο Σανατόριο Μάνας

Κύκλους που κάνει η ζωή· από στολίδι κατέληξε κουφάρι και από κουφάρι ετοιμάζεται να ξαναβάλει τα καλά του. Τελικά τίποτα δεν είναι ακατόρθωτο, όσο και αν πολλοί δεν το πίστευαν, ξεκίνησαν οι εργασίες στα μέσα Νοεμβρίου με σκοπό την μετατροπή του σε ξενοδοχείο 5 αστέρων, δυναμικότητας 31 δωματίων.

Οι εργασίες προχωρούν ήδη πολύ γρήγορα και σε πρώτη φάση αφορούν γκρεμίσματα ετοιμόρροπων μερών του κτιρίου και της παλιάς στέγης. Σύμφωνα με το επενδυτικό πλάνο, το ξενοδοχείο θα είναι έτοιμο το πρώτο μισό του 2021.

ΝΕΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΜΕ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΙΑ

Με καλό... ποδαρικό

Ξεκίνησε η λειτουργία του στις 25 Δεκεμβρίου

Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών ανακαίνισης οι πόρτες του καφενείου άνοιξαν για να μας υποδεχτούν όλους ξανά. Η προσμονή ήταν ιδιαίτερα μεγάλη καθώς αποτελεί και το μοναδικό καφέ των Μαγουλιάνων, δίνοντας ζωή στην πλατεία και το ίδιο το χωριό. Ο χώρος πλέον συνδυάζει μοντέρνα και παραδοσιακά στοιχεία θυμίζοντας παλιό καφενείομπακάλικο της δεκαετίας του '60. Να θυμίσουμε ότι την μίσθωση έχει αναλάβει η Μαρία Απ. Μπουρνά και τη λειτουργία του ο Γιάννης Γραφάκος.

Ο ξενώνας αναμένεται να λειτουργήσει τον επόμενους μήνες μιας και εκκρεμούν κάποιες εργασίες ακόμα.

Ελπίζουμε και προτρέπουμε όλους τους Μαγουλιανίτες να αγκαλιάσουν όπως καλύτερα μπορούν τη προσπάθεια αυτή.

Το Δ.Σ του Συλλόγου εύχεται καλές δουλειές και τονίζει πως θα στηρίξει όπως καλύτερα μπορεί την επιχειρηματική πρωτοβουλία τους.

Κοπή πίτας και στα Μαγούλιανα

Με διάλειμμα ενός χρόνου πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 4 Ιανουαρίου 2020 η κοπή της Πίτας μας στα Μαγούλιανα. Οι συνθήκες ήταν παραπάνω από ευνοϊκές αφού ο καλός καιρός και το άνοιγμα του καφενείου λίγες μέρες πριν έφεραν πολύ κόσμο. Το κατάστημα ήταν πλήρως προετοιμασμένο και ανταποκρίθηκε πλήρως στις ανάγκες των παρευρισκόμενων.

Αφού ευλογήθηκε η Πίτα από τον πάτερ Εμμανουήλ, τις ευχές του εξέφρασε και ο δήμαρχος Γορτυνίας Στάθης Κούλης. Ο σύλλογος πρόσφερε τα ποτά και τους μεζέδες δίνοντας έμμεσα και άμεσα την υπόσχεση για την μεγαλύτερη παρουσία και υποστήριξη των αναγκών του χωριού. Όσον αφορά το φλουρί, τυχερός φάνηκε ο Παναγιώτης Μ. Μπουρνάς.

ΕΥΧΕΣ

Το Δ.Σ του Πανελλήνιου Συλλόγου Μαγουλιανιτών εύχεται στους απανταχού Μαγουλιανίτες και φίλους τους χωριού μας Καλή και δημιουργική Χρονιά με υγεία, ευτυχία και αγάπη.

• Ο πρόεδρος της κοινότητας Θανάσης Κανελλόπουλος εύχεται σε όλους τους Μαγουλιανίτες και τις οικογένειές τους Χρόνια Πολλά, Καλή Χρονιά με αγάπη και υγεία.

Οικονομική ενίσχυση – συνδρομές για τον σύλλογο και την εφημερίδα!

Στο ταμείο κάθε τράπεζας σ' όλο τον κόσμο, από το σπίτι σας ή το γραφείο, μπορείτε να καταθέσετε την ενίσχυσή σας απλά, γρήγορα, αξιόπιστα.
Στην τραπεζική συναλλαγή προσθέσετε το ονοματεπώνυμό σας. ΔΙΚΤΥΟ ΝΕΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ – EUROBANK
Κωδικός IBAN: **GR6102606 3000000 20200838001** ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ

Εορτασμός της Παναγίας στο Πετροβούνι

Με λαμπρότητα γιορτάστηκε και εφέτος η γιορτή της Γέννησης της Θεοτόκου στο Πετροβούνι. Πλήθος πιστών από τα Μαγούλιανα και τα γύρω χωριά παρακολούθησε με κατάνυξη τη Θεία Λειτουργία.

Μετά το πέρας αυτής, προσφέρθηκαν στους παρευρισκόμενους, από τον Σύλλογο Μαγουλιανιτών και το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, διάφορα κεράσματα όπως προβατίνα γκιούλμπασι, με τα απαραίτητα συνοδευτικά και κρασί.

Παρότι αρκετοί παρατήρησαν ότι η ώρα ήταν νωρίς δεν έμεινε τίποτα μιας και η νοστιμιά ήταν αξεπέραστη. Και του Χρόνου!

Οι τελευταίες δράσεις Συλλόγου

Το τελευταίο διάστημα ο σύλλογος προχώρησε σε διάφορες εργασίες. Συγκεκριμένα:

✓ Προχώρησε στο βάψιμο και την αισθητική βελτίωση του γραφείου της Χαλκοκονδύλη.

✓Προχώρησε στη δήλωση του κτιρίου της Αποθήκης στα Μαγούλιανα στο Κτηματολόγιο.

✓Αγόρασε και τοποθέτησε παγκάκι με τραπέζι πικνίκ στη είσοδο του χωριού στα κάτω αλώνια.

✓Χρηματοδότησε τον καθαρισμό των κοινοχρήστων χώρων και των βασικών δρόμων του χωριού το καλοκαίρι και αγόρασε καινούργια γιρλάντα με φώτα για την πλατεία.

✓Επίσης έγινε σήμανση στο μονοπάτι Μαγούλιανα-Ζερβού - Φασονέρι-Κουφοξυλιά -Μαγούλιανα. Πρόκειται για το δεύτερο κυκλικό μονοπάτι γύρω από το χωριό με σήμανση απόστασης 5 χιλιομέτρων.

Δημοτικά-Περιφερειακά

Από τις πρώτες συνεδριάσεις του δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου φάνηκε ότι δεν είμαστε ακόμη αρκετά ώριμοι για την εφαρμογή της απλής αναλογικής στις αποφάσεις αλλά και στο γενικό πνεύμα και επίπεδο που πρέπει να διέπει τα συμβούλια. Προς το παρόν βλέπουμε οι μεν συμπολιτεύσεις να μην έχουν συνηθίσει να διοικούν χωρίς την απόλυτη πλειοψηφία και οι δε αντιπολιτεύσεις να εκμεταλλεύονται την αυξημένη τους δύναμη αριθμητικά ώστε να για την απλή αναλογική Με αρκετές εντάσεις.

Σε αποκορύφωση όλων αυτών ήρθε το δημοτικό συμβούλιο της 29ης Νοεμβρίου στη Δημητσάνα στο οποίο η συζήτηση έφτασε σε επίπεδο πεζοδρομίου από τον επικεφαλής της μείζονας αντιπολίτευσης μάλιστα, όταν συζητούνταν το «πολύ σοβαρό» θέμα κάποιων αντιπλημμυρικών σχαρών στη Βυτίνα. Στο μόνο θετικό μέχρι τώρα θα σημειώναμε την κάλυψη σε ζωντανή μετάδοση των συμβουλίων.

✓Αρμόδιος Αντιδήμαρχος για την δημοτική ενότητα Βυτίνας ορίστηκε ο **Θανάσης Τρυφωνόπουλος**. Του ευχόμαστε καλή θητεία και καλή επιτυχία στο έργο του.

Ανάπλαση της πλατείας στη Μπάρτζελη

Στο εκίνησαν οι εργασίες ανάπλασης της πλατείας του κάτω χωριού πλησίον της Παναγίας. Το σχέδιο περιλαμβάνει συλλογή των όμβριων υδάτων της πλατείας και ανάπλαση της μαντρότοιχους γύρω της και σε όλο τον δρόμο που οδηγεί σε αυτή από τη διασταύρωση του κεντρικού δρόμου με ταυτόχρονη διαπλάτυνση και του δρόμου. Την δαπάνη του έργου έχει αναλάβει η Περιφέρεια Πελοποννήσου.

✓Παράλληλα από το εκκλησιαστικό συμβούλιο πραγματοποιήθηκε καθαρισμός του παλιού νεκροταφείου. Έτσι ο χώρος δεν θυμίζει σε τίποτα πλέον την παλιά του χρήση. Την άνοιξη προγραμματίζεται να γίνει και ο καλλωπισμός του χώρου με φύτευση θάμνων και λουλουδιών.

Δύσκολοι καιροί για τον τοπικό τύπο

Ολοένα και μεγαλύτερες είναι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα τοπικά έντυπα που εκδίδουν σύλλογοι και άλλοι φορείς. Τελευταίο κρούσμα η εφημερίδα «Μπαλτσάκος», την οποία εξέδιδε ο Σύλλογος του χωριού Παναγίτσα. Έτσι διακοπηκε η σύνταξη του εν λόγω εντύπου μετά από 30 χρόνια παρουσίας. Επίσης και στο τελευταίο της φύλλο η εφημερίδα «Βυτίνα» κυκλοφόρησε μόνο διαδικτυακά για οικονομικούς λόγους. Να θυμίσουμε ότι και η εφημερίδα μας εδώ και δύο χρόνια δεν εκδίδει τέσσερα φύλλα ετησίως αλλά τρία.

✓Στις θετικές ειδήσεις συγκαταλέγονται η έκδοση νέο περιοδικού εντύπου με την ονομασία «Γαρζενίκος» με θέματα που αφορούν κυρίως την ιστορία της Ελάτης. Το πρώτο τεύχος έχει ηλεκτρονική και έντυπη μορφή 605 σελίδων και διατίθενται από τις εκδόσεις Δωδώνη.

Εξελίξεις για το Ξενία

Εντονο ενδιαφέρον έχει δείξει η νέα Περιφερειακή Αρχή για το Ξενία στον συνοικισμό Παν. Συγκεκριμένα, στόχος του περιφερειάρχη Παναγιώτη Νίκα είναι να παραχωρηθεί ο χώρος των 37 στρεμμάτων στη Περιφέρεια Πελοποννήσου από την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου ώστε να δημιουργηθεί αθλητικό κέντρο. Ήδη το νοσοκομείο Καλαμάτας παραχώρησε στην Περιφέρεια την έκταση 17 στρεμμάτων του παλιού σανατορίου της Ιθώμης πλησίον της Βυτίνας ώστε να συνδυαστούν και οι δύο χώροι. Αναμφίβολα πρόκειται για σημαντικά έργα με αναπτυξιακή ρότα.

Και το όνομα αυτού: Σφαιριστήριο

Γέμισε παιδικές φωνές και χαμόγελα ο χώρος του παλιού καφενείου του μπάρμπα-Ανδρέα Γόντικα φέτος το καλοκαίρι. Να θυμίσουμε ότι η χρήση του χώρου παραχωρήθηκε στο Σύλλογο για ορισμένο διάστημα από τον Πάνο Α. Γόντικα. Ο Σύλλογος ανέλαβε τον ευπρεπισμό του χώρου και εκ των υστέρων εκεί μεταφέρθηκε το τραπέζι του πινγκ πονγκ και το ξύλινο ποδοσφαιράκι εξ' ου και το όνομά του. Εκτός αυτών, στο χώρο υπάρχουν πολλά επιτραπέζια παιχνίδια τα οποία είναι προσφορά του καταλύματος Villa Caterina.

Από τη «Λοκάντα» στο «Πέτρινο»

Το μαγαζάκι ήταν κρεοπωλείο τα πρώτα χρόνια του μεσοπολέμου. Το είχε ο πατέρας του Ανδρέα Γόντικα ως χασάπικο και τυροκομείο με τα τουλούμια. Το 1934 ο Μίμης Γόντικας, αδελφός του Ανδρέα, το άνοιξε ως καφενείο μαζί με τον μπαρμπά Δήμο Γόντικα και το ονόμασαν «Λοκάντα». Το καφενείο λειτούργησε με τους δυο τους μέχρι το 1967, που πέθανε ο Δημήτρης Γόντικας. Την επομένη χρονιά, το 1968 λειτούργησε με την άδεια Σταμάτα Γόντικα. Στην πραγματικότητα το διατηρούσε η Σοφία, κόρη της Σταμάτας από δέκα χρονών γιατί η μάνα της με τα τέσσερα παιδιά (δύο δούλευαν, δύο στο γυμνάσιο) από το 1972 μέχρι το 1975 ήταν στην Αθήνα.

Μετέπειτα η Σταμάτα Γόντικα νοίκιασε το καφενείο «Ο Πλάτανος» για δέκα χρόνια. Κατόπιν γύρισε στο δικό της «Το Πέτρινο» παρέα με τον άνδρα της, λόγω του ότι τα παιδιά μετοίκησαν σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας. Το καφενείο το λειτούργησε ο Ανδρέας Γόντικας με τη σύζυγό του Σταμάτα έως το 2001. Στη συνέχεια ο Τζίμης Χρ. Γόντικας το λειτούργησε για 2 χρόνια και κατόπιν έκλεισε οριστικά για να «ξαναζωντανέψει» το φετινό καλοκαίρι.

Θερμές Ευχαριστίες

Το Δ.Σ του Σύλλογου Μαγουλιανιτών ευχαριστεί ιδιαίτερα όλους τους εθελοντές που διέθεσαν προσωπικό χρόνο και κόπο για την πραγματοποίηση των καλοκαιρινών εκδηλώσεων. Επίσης ευχαριστεί όσους έκαμαν δωρεές για την πραγματοποίηση της λαχειοφόρου, συγκεκριμένα τον **Τρύφωνα Τζαβάρα**, τον **Χρήστο Π. Γόντικα**, τον **Θανάση Κανελλόπουλο**, τον **Κώστα Α. Ζούβελο**, τη **Νότα Κόλλια**, τον **Σταύρο Μπούμπουλη**, τη **Διαμάντω Κόλλια**, τον **Παντελή Κόλλια**, τον **Γιάννη Παπακονδύλη** και την **Ελένη Δουλουγέρη**.

Ακόμα τον **Θωμά Πυρπιρή** για όλη τη δουλειά και τον χρόνο που αφιέρωσε για τις ηλεκτρολογικές εργασίες που απαιτήθηκαν, τη **Μαρία Μπουρνά** για την διάθεση τυροκομικών προϊόντων για το πανηγύρι, τον **Σταύρο Δημάκο** για τη υποστήριξη του ήχου στη λαϊκή βραδιά και τον **Γιάννη Κόλλια** για το στήσιμό της εξέδρας για το θεατρικό. Τέλος ευχαριστούμε τη **Χριστίνα Φ. Λαμπούση** και την ομάδα «ιασθε θεάτρου» για την μεγάλη θέληση και επιμονή για την πραγματοποίηση και επιτυχία της θεατρικής παράστασης.

Ανακοίνωση Εκκλησιαστικού Συμβουλίου

Αγαπητοί συχωριανοί θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι ολοκληρώθηκαν οι εκτάφές στο χώρο παλιού κοιμητηρίου στον Ι.Ν Κοίμησης της Θεοτόκου. Στο παλιό οστεοφυλάκιο όμως παραμένουν κυτία οστών που οι συγγενείς των αποθεωνόντων δεν έχουν μεριμνήσει για τη μεταφορά τους στο νέο.

Παρακαλώ όπως μεριμνήσουν οι ίδιοι ή επικοινωνήσουν με τα μέλη του εκκλησιαστικού συμβουλίου. Για τα οστά που δεν θα υπάρξει μέριμνα, θα μεταφερθούν στο χωνευτήριο.

Επιτυχόντες

• Η **Νέλλυ Χ. Γόντικα** πέτυχε στο Τμήμα Κινηματογράφου του Αριστοτέλειου Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

• Ο **Αντώνης Τζαβάρας** πέτυχε στο Τμήμα Μηχανικών Ορυκτών Πόρων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

• Η **Ελένη Π. Αναγνωστοπούλου** πέτυχε στο Τμήμα Περιφερειακής και Οικονομικής Ανάπτυξης Άμφισσας.

• Η **Κωνσταντίνα Χ. Αναγνωστοπούλου** πέτυχε στο Πανεπιστήμιο Πειραιά.

• Η **Κανέλλα Π. Τσαφαρά** πέτυχε στο Τμήμα Χημείας Καβάλας.

• Η **Ελένη Π. Μπουρνά** πέτυχε στο τμήμα Φυσικοθεραπίας Αιγίου του Πανεπιστημίου Πατρών.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ-ΓΑΜΟΙ

★ Η **Αναστασία** και ο **Νίκος Θ. Ζούβελος** απέκτησε αγοράκι.

★ Ο **Αλέξης Κολόσακας** και η **Βούλα Γιαννίκου** απέκτησαν αγοράκι.

★ Η **Κατερίνα Αθαν. Ζουβέλου** και ο **Σωτήρης Μανόλης** απέκτησαν κοριτσάκι.

★ Η **Αιμιλία Μαρίτσα** και ο **Δημήτρης Μακρής** παντρευτήκαν στην Μονεμβασιά Λακωνίας.

ΚΗΔΕΙΕΣ

✝ Την Τέταρτη 4 Δεκεμβρίου 2019 απεβίωσε ο φιλόλογος **Παναγιώτης Σ. Κόλλιας** σε ηλικία 82 ετών. Ήταν γιος του δάσκαλου Σωτήριου Κόλλια και της δασκάλας Θεοδώρας Κόλλια. Η κηδεία έγινε στην Αθήνα.

✝ Η **Καίτη Θεοφ. Λαμπούση** απεβίωσε και ετάφη στους Μολάους σε ηλικία 71 ετών.

✝ Την Πέμπτη 5 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε η νεκρώσιμος ακολουθία της **Αγγελικής Κοσιαβέλου** στον Ι.Ν Τιμίου Προδρόμου στα Μαγούλιανα. Η Αγγελική έφυγε σε ηλικία 99 ετών.

✝ Την Παρασκευή 30 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε η νεκρώσιμος ακολουθία του **πάτερ Θεόδωρου Κονδύλη** στον Ι.Ν Τιμίου Προδρόμου στα Μαγούλιανα. Ο πάτερ έφυγε σε ηλικία 88 ετών.

✝ Την Τετάρτη 28 Αυγούστου στον Ι.Ν Ευαγγελιστρίας Ιλίου τελέστηκε η νεκρώσιμος ακολουθία του **Χαράλαμπου Σωτηρόπουλου**. Μεταξύ άλλων ο Χαράλαμπος Σωτηρόπουλος διετέλεσε για σχεδόν 20 χρόνια Ταμίας του Πανελληνίου Συλλόγου Μαγουλιανιτών και για αρκετά χρόνια μέλος του Δ.Σ της Παγγορτυνιακής Ένωσης.

✝ Την Τρίτη 6 Αυγούστου τελέστηκε η νεκρώσιμος ακολουθία του **Νίκου Π. Κοσιάβελου**. Η ταφή του έγινε στο Α' Κοιμητήριο Αθηνών.

✝ Την Παρασκευή 10 Μαΐου πραγματοποιήθηκε η νεκρώσιμος ακολουθία της **Αμαλίας Β. Κόλλια** στη Γλυφάδα Αττικής σε ηλικία 93 ετών.

✝ Ο **Παναγιώτης Κ. Αλεξόπουλος** απεβίωσε και ετάφη στην Αγία Παρασκευή Αττικής σε ηλικία 90 ετών.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

• **Ανδρέας και Αντιγόνη Κονδύλη-Κοσιαβέλου** εις μνήμη του αδερφού της **ιερέα Θεόδωρου Κονδύλη** 100 €.

• **Ελένη Κονδύλη-Γαλανοπούλου** εις μνήμη του αδερφού της **ιερέα Θεόδωρου Κονδύλη** 200 €.

• **Γεώργιος Καρακασίλης** εις μνήμη του **ιερέα Θεόδωρου Κονδύλη** 100 €.

• Τα αδέρφια **Λαμπούση** του Πάνου εις μνήμη του ξάδερφου τους **Νίκου Κοσιαβέλου** 360 €.

• **Παναγιώτης Κυριακόπουλος** 50 €.

• **Βούλα Ζουβέλου** 50 €.

• **Ελένη Θ. Παπακονδύλη** 100 δολάρια Αυστραλίας.

• **Ανθούλα Ζουβέλου** 50 €.

• **Ανδριάννα Παπαλάμπρου** 50 €.

• **Ρ.Μ.** 30 €.

• **Ελένη Καρτελιά** 50 €.

• **Γ.Κ** 30 €.

• **Π.Γ** 20 €.

• **Π. Τ.** 100 ευρώ

Οι υπόλοιπες συνδρομές θα δημοσιευθούν στο επόμενο τεύχος.

Τριμηνιαία Περιοδική έκδοση
ΤΑ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ
ΚΩΔΙΚΟΣ: 01-4943
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΙΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 37(3ος Ορορφος) 104 32 ΑΘΗΝΑ
Ηλεκτρονική διεύθυνση: magouliana@gmail.com
Υπεύθυνος έκδοσης: Άγγελος Α. Αλεξόπουλος
Υπεύθυνος Σύνταξης Συντακτική ομάδα
Επικοινωνία με τα μέλη και τους συνδρομητές:
Άγγελος Α. Αλεξόπουλος: 6907506314
Χρήστος Κ. Γόντικας: 6940927152
Κανελλόπουλος Θ. Δημήτριος 694.460.8231
Θοδωρής Παπακονδύλης 698 1756 177
Θάνος Π. Ανδριόπουλος 6944615162
Τάσος Α. Ζούβελος: 6944294470
Μαρία Α. Τρέπαλη 6974905062
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση: Μαίρη Γασπαράκη
ΤΥΠΟΙΣ: Σταμ. Κοτσάτος & Σία Ο.Ε. Μαρίνου Αντύπα 4, Ηλιούπολη

Εις μνήμη του πάτερ Θεόδωρου Κονδύλη

Σε αυτό το φύλλο αναδημοσιεύουμε τμήμα από το αφιέρωμα στην Ορθοδοξία από την εφημερίδα «Τα Μαγούλιανα», Τεύχος 8, του έτους 1998, με στοιχεία για τον ίδιο και μια μικρή συνέντευξη που είχε δώσει για το αφιέρωμα στους κληρικούς των Μαγουλιάνων. Αιωνία του η μνήμη.

«Μία φυσιογνωμία που ανέκαθεν σφράγιζε με την παρουσία της την Μαγουλιανίτικη κοινωνία και αποτελούσε το επίκεντρο της κοινωνικής και θρησκευτικής ζωής του χωριού μας είναι εκείνη του εκάστοτε ιερέως.

Τον ιερέα του χωριού περιέβαλαν πάντοτε με σεβασμό και αγάπη οι συμπατριώτες μας θεωρώντας τον σημείο αναφοράς του χωριού. Και το χωριό μας είχε πολλούς και καλούς λευίτες, στους οποίους αναφερόμαστε με αγάπη και σεβασμό σήμερα.

Από το 1976 ιερέας μας είναι ο π. Θεόδωρος Κονδύλης, οποίος ανελλιπώς προσφέρει την αναίμακτη θυσία στο Άγιο Θυσιαστήριο των Ιερεών ναών του χωριού μας.

«Στα δύσκολα χρόνια της κατοχής δεν μας έλειπε το γέλιο από τα χείλη και οι φιλοξενούμενοι στο σπίτι…», θυμάται.

Ο πάτερ Θεόδωρος γεννήθηκε το 1930 και είναι ο πρώτος από έξι αδέλφια, ενώ είχε και δύο μεγαλύτερα ετεροθαλή αδέλφια εκ πατρός. Ως πρωτότοκος ένιωσε από πολύ νωρίς τι σημαίνει να έχει ευθύνες οικογενειακές και έμαθες να βοηθάει σ' όλες τις εργασίες τους γονείς του εκείνη τη δύσκολη χρονική περίοδο.

Ο εμφύλιος το 1947 τον ανάγκασε να εγκαταλείψει το χωριό και να φύγει για την Αθήνα όπου κατ' αρχάς εργάστηκε για λίγο και κατόπιν το 1949 έφυγε εθελοντής στο Πολεμικό Ναυτικό, όπου παρέμεινε ως υπαξιωματικός (ασυρματιστής) μέχρι το 1956, οπότε επέστρεψε στο χωριό μετά από παράκληση των γονέων του.

Το 1960 παντρεύτηκε την Μαρία Ματθαιοπούλου από το Δάρα Μαντινείας, της οποίας τον καλό λόγο και τη φιλοξενία έχουν πολλοί γευτεί. Απέκτησαν τρία παιδιά, δυο κορίτσια και ένα γιο.

Όταν ήσασταν νέος είχατε ποτέ σκεφτεί να γίνετε κληρικός; (Να υπενθυμίσουμε ότι χειροτονήθηκε στα 46 χρόνια του)

Αν και έτρεφε πάντα σεβασμό για την εκκλησία, εξηγεί, εντούτοις η ζωή τον είχε οδηγήσει σε άλλους δρόμους, ωσότου με παρότρυνση των κατοίκων του χωριού και της πρεσβυτέρας απεφάσισε να ιερωθεί «για να κρατήσει ανοικτές τις εκκλησίες του χωριού». Συχνά επαναλαμβάνει: «*Ας με κρατήσει ζωντανό ο Χριστός και ο Αγιάννης να λειτουργώ στο Θυσιαστήριο Του όσο Αυτός θέλει.*»

Στα χρόνια της ιερατείας του μετρά πλήθος βαφτίσια, γάμους, ευλογίες, κηδείες Μαγουλανιτών, που είτε έμεναν ή μένουν μόνιμα στο χωριό, ή έρχονταν σ' αυτό από την Αθήνα, τα άλλα μέρη της Ελλάδας ή την άλλη άκρη της γης για να προσκυνήσουν την Παναγία και να γευτούν την Μαγουλιανίτικη φιλοξενία.

Ο π. Θεόδωρος χειροτονήθηκε διάκονος στην Ι. Μονή Κερνίτσας και ιερέας στην Ι. Μονή Τιμίου Προδρόμου, όπου παρακολούθησε μαθήματα για 45 μέρες πριν πάει στην εκκλησιαστική Σχολή Καλαμών για 2 χρόνια. Ευθύς εξαρχής είχε αγαστή συνεργασία και βαθύτατο σεβασμό προς τον οικείο Μητροπολίτη Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως Θεόφιλο, ο οποίος ακρετά συχνά τιμά το χωριό μας με τη παρουσία του κατά την Μεγάλη Εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

Τί κάνει τον παπά Θόδωρή να νιώθει σήμερα ιδιαίτερα ικανοποιημένος;

Ευχαριστείται που τον καταξίωσε ο Θεός να επιδιορθώσει όλες τις εκκλησίες και τα εξωκλήσια του χωριού, να ενεργήσει για την αποπεράτωση και τον εγκαινιασμό του εξωκλησίου των Αγίων Πάντων, να αποκαταστήσει στο τέμπλο του Αγίου Ιωάννη τις παλιές εικόνες που είχαν αντικατασταθεί από νεότερες τη δεκαετία του '50 καθώς επίσης και να αγιογραφηθεί ο νάος αυτός. Τονίζει όμως, ότι στην πολυετή αυτή προσπάθεια είχε την ηθική και υλική συμπαράσταση όλων των Μαγουλιανιτών που ζουν στο χωριό ή εργάζονται στην Αθήνα ή αλλού.

Στα προσεχή του σχέδια είναι η αποπεράτωση της αγιογράφησης του Ι.Ν Τιμίου Προδρόμου, η ανέγερση πέτρινου κωδωνοστασίου στον ίδιο ναό και η αξιοποίηση του χώρου του σημερινού νεκροταφείου μετά την μεταφορά του σε άλλο κατάλληλο χώρο από την αρμόδια προς τούτο Κοινότητα.

Τί θα ευχόταν σήμερα ο παπά Θοδωρής;

«Οι νέοι να γνωρίζουν περισσότερο τη λαμπρή εκκλησιαστική μυστική παράδοση από τις εκκλησίες και τα κειμήλια των ναών μας».

Να αναφέρουμε ότι από το 1982 εξυπηρετεί και την ενορία του Αγίου Γεωργίου της Λάστας.

Επίσης να θυμίσουμε τα λόγια που είχε πεί κατά την εκδήλωση που διοργανώθηκε από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Μαγουλιανιτών στις 19 Νοεμβρίου 1995, στην Αθήνα για τα χρόνια της ιερατείας του:

«Θα ήταν παράλειψή μου εάν δεν ανέφερα την ιδιαίτερη ευχαρίστηση και συγκίνηση μου για τη συμμετοχή σας στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας μας. Η ψυχική μου ευφορία είναι αδύνατον να εκφραστεί όταν βλέπω τις εκκλησίες μας να γεμίζουν με τους συγχωριανούς μας και τους φίλους τους, που έρχονται απ' όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό όταν τους δίνετε η ευκαιρία. Γιατί ο τόπος μας παιδιά μου είναι όμορφος και προσφέρεται για ανάπαυση ψυχής και σώματος… Δεν κρύβω τη χαρά μου όταν μαθαίνω ότι ευτυχούν και ευημερούν οι οικογένειες όλων σας…».

Στη μνήμη της Καίτης Λαμπούση

Ο Φάνης Α. Λαμπούσης εκφώνησε τον επικήδειο της αγαπημένης του συζύγου Καίτης

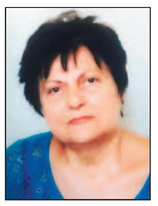

Ελπίζω η συγκίνηση να με αφήσει να πω λίγα λόγια. Δεν θα σας κουράσω.

Κατευοδώνουμε και συνοδεύουμε στην τελευταία κατοικία του ένα σοβαρό πρόσωπο. Τα παιδιά μας: Η Ολυμπία, ο Αλέξης, Η Χριστίνα, ο Άγγελος. Τα εγγόνια μας: ο Βασίλης, το Θεοφάνης ο πρώτος, η Αικατερίνη, η Μαρία, η Άρτεμις, ο Θεοφάνης ο δεύτερος. Όλοι οι συγγενείς και φίλοι. Πάνδημη η κοινωνία. Έγινε λαϊκό προσκύνημα, πρωτοστατούντως του δημάρχου μας, με επικεφαλής τον πνευματικό μας πατέρα και οδηγό τον Πανεγιωτατον πατέρα Γεράσιμο, τον πατέρα Στυλιανό, τους σεβάσμιους πατέρες ιερείς της Περιφέρειας. Ένα πρόσωπο αναγνωρίσιμο, καλοσυνάτο, πρόσχαρο, κοινωνικό, συμπονετικό. Με οξυδέρκεια και σοφία και με ευρύτατες αντιλήψεις. Άμεμπτο, ηθικό εργατικό και άοκνο. Μι λάμπουσα προσωπικότητα, πεποικιλμένη με τις αρετές της σύνεσης, της ενσυνάισθησης, της τα πεινότητας, της σεμνότητας, της απλότητας και της λιτότητας, αλλά και του αλτρουισμού. Και όλα αυτά, περιβεβλημένα με το περίβλημα της αγάπης. Μια τέλεια επαγγελματίας και άριστη έμπορος με το μνημειώδης κατάστημα «Εκλεκτόν» με είδη δώρων πολυτελείας, εορτών, γάμων, βαπτίσεων, κοσμημάτων, σχολικών, καλλυντικών. Η ιδανική σύζυγος, η άξια μητέρα, άριστη παιδαγωγός, που μου χάρισε δύο υπέροχα αγόρια και τις καταπληκτικές κόρες. Οι ευειδεστάτη, η αρχόντισσα με την πραγματική έννοια του όρου, η ΚΑΙΤΗ.

Καίτη δεν θέλησε να γεράσεις. Δεν θέλησες να γίνεις γιαγιούλα με τη μακρυρίτσα. Προτίμησες να αφήσεις την ανάμνηση της αγέρωχης, της πρόσχαρης με το χαμόγελο αρχοντοπούλας κυρίας. Για όλους εμάς δεν έφυγες, απλώς άλλαξες παροικία και πάντα θα ζεις εν χώρα ζώντων μεταξύ των αγίων και των δικαίων. Μετέστης προς την ζωήν, εκεί όπου ο χορός και η μελωδία των αγγέλων. Και σήμερα μας βλέπεις εξ ουρανού και χαίρεις με την χαρά μας εδώ στην γη και την πρόοδο των παιδιών μας.

Τον αγώνα τον καλό αγωνίστηκες, τον δρόμον τετέλεκας, την πίστη εις το ακέραιον τετήρηκας. Απόκειται σοι λοιπόν ο της δικαιοσύνης στέφανος, ον αποδώσει Κύριος πάσι τοις ηγαπηκόσι την επιφάνειαν αυτού.

Προσοχή στην συνήθεια

Φέτος η κοπή της πίτας δεν θα γίνει στην οδό Χαλκοκονδύλη αλλά **στην αίθουσα της Παναρκαδικής στην οδό Τζώρτζ 9,** πλησίον πλατείας Κάνιγγος.
Προσοχή στη συνήθεια λοιπόν.

Μνημοσύνης χρέος

Κοντεύουν δύο χρόνια από την απώλεια του πρώην προέδρου του Συλλόγου Μαγουλιανιτών Κώστα Κανελλόπουλου. Λόγω πληθώρας ύλης δεν δημοσιεύσαμε στο προηγούμενο τεύχος το κείμενο που μας απέστειλε ο Κώστας Γιαννημάρα από Νυμφαστά εις μνήμη του.

«Στον αείμνηστο Κώστα Β. Κανελλόπουλο

Πέρασε ένας χρόνος αφότου έδυσε ένα λαμπρό άστρο των Μαγουλιάνων, ο Κώστας Κανελλόπουλος, όμως φαίνεται σαν να ήταν χθες, διότι το αποτύπωμα της μνήμης του παραμένει ενεργό. Τον εγνώρισα μαθητή μου στο Γυμνάσιο Βυτίνας, όταν με δισταγμό έκανα τα πρώτα βήματα της εκπαιδευτικής προσπάθειάς μου. Η μαθητική του συμπεριφορά, όπως και άλλων παρόμοιων συμμαθητών του, μου εδραίωσαν το αίσθημα της ευθύνης, που με εχρέωσε η πολιτεία, προκειμένου να ανταποκριθώ στις απαιτήσεις και ανάγκες τέτοιων μαθητών.

Ο αείμνηστος Κώστας πέταξε από τον κορυφαίο εξώστη της Πελοποννήσου, τα Μαγούλιανα, για να πραγματοποιήσει τα χρηστά και ευγενή του όνειρα, ακολουθώντας τη λαμπρή πνευματική παράδοση των συμπατριωτών του Μαγουλιανιτών. Κατέβηκε σε τρία πατήματα, Βυτίνα, Τρίπολη, Αθήνα, για να εξοπλισθεί με τα απαραίτητα πνευματικά εφόδια και έχοντας έμφυτο υψηλό φρόνημα, που του διεμόρφωσαν τα υπερήφανα όρη της Αρκαδίας, απέδυθη με αλκή στην ανοδική του ανέλιξη σε επιστήμη και κοινωνική καταξίωση. Και έφτασε θριαμβευτής, όμως σεμνός, στην κορυφή.

Όμως πάνω στον ιριδισμό του ήλθε το απρόσμενο! Ανεξιχνίαστες οι βουλές του Υψίστου. Έχουμε την πεποίθηση ότι βιοτή του ενήργησε η Θεία Επέμβαση, όπως τη συναντάμε στην Αγία Γραφή για τους εκλεκτούς των ανθρώπων: «Ευάρεστος Θεώ γενόμενος ηγαπήθη και ζων μεταξύ αμαρτωλών μετετέθη. Ηρπάγη, μη κακία αλλάξη σύνεσιν αυτού».

Δεν εβίωσε τα δεινά του γήρατος , έφυγε σχετικά νέος αγήρως. Όμως αγήρως, αιωνία και άσβεστη θα παραμένει και η μνήμη του.»

Κώστας Τριαντ. Γιαννημάρας /1 Απριλίου 2019

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε όλους τους συγχωριανούς, φίλους, συγγενείς, κληρικούς και λαϊκούς, όσοι αφενός προσήλθαν τόσο στην εξόδιο ακολουθία όσο και στο 40ήμερο μνημόσυνο και αφετέρου συμμετείχαν στο πένθος μας με τη φυσική τους παρουσία αλλά και με την εν γένει συμπαράστασή τους για την απώλεια του προσφιλούς και σεβαστού συζύγου και πατρός ημών ιερέως π. Θεοδώρου Κονδύλη.

Ιδιαιτέρως ευχαριστούμε τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως κ.κ. Ιερεμία και τον Πανοσιολογιότατο Αρχιμανδρίτη και Ιεροκήρυκα της επαρχίας μας π. Χρυσόστομο Ζαχαρόπουλο, τον Πρόεδρο της Ένωσης Λασταίων κ. Δημήτριο Καγιούλη και τον Δήμαρχο Γορτυνίας κ. Ευστάθιο Κούλη, για την παρουσία τους και τον εμπνευσμένο λόγο που εκφώνησαν κατά εξόδιο ακολουθία, αλλά και κατά τη Θεία Λειτουργία στη επιμνημόσυνη δέηση.

Εκ της Οικογενείας Κονδύλη

Ένα Καλοκαίρι που τα είχε όλα

Καθώς το 2019 πλησιάζει στο τέλος του, μια γρήγορη ανασκόπηση του, μου δίνει την χαρά ότι την χρονιά αυτή η παρουσία μου στο χωριό ήταν αρκετά πολυήμερη.

Για πρώτη φορά το επισκέφτηκα το Πάσχα και μάλιστα αλλάζοντας τόπο διαμονής. Σπιτονοικοκύρης αυτή την φορά δεν ήταν η κ. Ευσταθία, καθ' ότι είχε καλεσμένους από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού, αλλά ο πολύ φίλος Ηλίας Δ. Δουλουγέρης, που μόλις άκουσε το αίτημά μου για φιλοξενία στο σπίτι του, ευχαρίστως το δέχτηκε. Έτσι βρέθηκα να κατοικώ στην Μπάρτζελη, με γειτόνους τον Μαρίνη τον Μπουρνά, τους Φουκαίους και τους περισσότερους Γοντικαίους. Απ' αυτή την διαμονή μου δυο πράγματα με εντυπωσίασαν: η περιφορά του επιταφίου που ήταν κατά πολύ μικρότερη απ' ότι είχα συνηθίσει και η Ανάσταση που ξεκίνησε στις 9:00 μ.μ. και τέλειωσε στις 10:15! Ήταν κάτι, που απ' ότι κατάλαβα, βόλεψε τους περισσότερους.

Η δεύτερη επίσκεψη μου, που ήταν και η πιο σημαντική, πραγματοποιήθηκε στις 10 Αυγούστου και επρόκειτο να διαρκέσει για 10 ολόκληρες ημέρες. Χρόνος ρεκόρ στην έγγαμη ζωή μου. Έτσι είχα την χαρά να παραβρεθώ σ' όλα τα γεγονότα που συνέβησαν κατά την καλοκαιρινή σεζόν.

Από τα πρώτα πράγματα που παρατήρησα καθώς οδηγώντας ακόμα έμπαινα στο χωριό, ήταν το κλάδεμα και το άσπρισμα των δέντρων αλλά και ο καθαρισμός των χόρτων στις άκρες των δρόμων. Ακόμα και έξω από το χωριό, στο δρόμο για τα πάνω αλώνια φαινόταν ότι είχαν γίνει εργασίες. Ο Σύλλογος διέθεσε τα χρήματα ώστε το μεγαλύτερο μέρος του χωριού να είναι περιποιημένο. Πρόβλημα βέβαια παραμένουν τα σκουπίδια. Τις τελευταίες μέρες της παραμονής μου, κάποιοι κάδοι είχαν ξεχειλίσει και μύριζαν αλλά η κατάσταση ήταν εμφανώς καλύτερη από προηγούμενα χρόνια. Μια βαθιά ανάσα λοιπόν και προσπερνάμε.

Λαϊκή συνέλευση στον πλάτανο

Και ενώ έκανα αυτές τις σκέψεις, πέρασε γρήγορα το Σάββατο και φτάσαμε στην Κυριακή 11 Αυγούστου με την λαϊκή συνέλευση στη σκιά του πλάτανου. Πρώτη φορά συμμετείχα σ' ένα τέτοιο γεγονός. Παρ' ότι ο κόσμος στο χωριό ήταν ήδη αρκετός, στην συνάντηση αυτή συμμετείχαν περίπου 40 άτομα. Από πλευράς του Δήμου παρέστησαν δύο εκπρόσωποι από την Δ.Ε Βυτίνας. Οι κύριοι **Δημάκος** και **Τρυφωνόπουλος**, όπως επίσης και ο περιφερειακός σύμβουλος **Νίκος Γόντικας**.

Αρκετά θέματα αναφέρθηκαν αλλά ουσιαστικά δύο θέματα μονοπώλησαν την συζήτηση. Η μείωση του νερού που είχε παρατηρηθεί τις τελευταίες ημέρες και τα δύο μεγάλα έλατα της πλατείας. Το πρώτο θέμα μάς θορύβησε αρκετά, όμως με γρήγορες κινήσεις από την μεριά του προέδρου του χωριού, καθαρίστηκε προσωρινά ο αγωγός που σε κάποιο σημείο του είχε φραγεί.

Επίσης και το νερό της Ζερβού φαίνεται ότι θέλει κάποια συντήρηση καθώς η υδρομάστευση που είχε γίνει παλιότερα, έχει κάποια προβλήματα.

Το δεύτερο θέμα ήταν πιο δύσκολο και στην απόφαση και στην λύση του. Τα δύο μεγάλα επιβλητικά έλατα της πλατείας έχουν πάρει επικίνδυνη κλίση λόγω της κοντινής τους απόστασης το ένα από το άλλο, αλλά και από τον πλάτανο. Το ένα γέρνει προς την μεριά της εκκλησίας και το άλλο προς το καφενείο. Αν δεν θέλουμε να κινδυνέψουμε πρέπει να κοπούν, διαπίστωσαν αρκετοί. Δύσκολη απόφαση και να το δεχτείς και να το κάνεις. Όμως φαίνεται πως είναι αναγκαίο.

Σ' αυτή την κουβέντα πρωτοστάτησε ο **Φάνης Λαμπούσης**, που λόγω των γνώσεών του και της εμπειρίας του ήταν πολύ χρήσιμος σύμβουλος.

Όμως το πιο σημαντικό θέμα του χωριού ήταν το κλειστό καφενείο για δεύτερο συνεχόμενο καλοκαίρι. Και επιπλέον αυτή τη φορά χωρίς να είχαμε στη διάθεσή μας παροχή ρεύματος και νερού και κάποιες βασικές εξυπηρετήσεις. Πώς θα παγώναμε τα αναψυκτικά και τις μπύρες για το πανηγύρι; Μην μου ζητήσετε να σας εξηγήσω το πώς, πάντως παγωμένες μπύρες και αναψυκτικά είχαμε. Αυτό που δεν ήταν στο χέρι μας ήταν να είναι ανοιχτό το καφενείο μιας και οι εργασίες δεν είχαν ολοκληρωθεί ακόμα. Την έλλειψή του αναπλήρωναν οι βεράντες των σπιτιών, οι καφετέριες της Βυτίνας και η «Αποθήκη», αναλόγως την ηλικία και την οικονομική άνεση.

Σε ρυθμούς πανηγυριού

Ξεκινώντας λοιπόν από την λαϊκή συνέλευση μπήκαμε σε ρυθμούς πανηγυριού. Ήδη από εκείνο το απόγευμα μεταφέραμε στην πλατεία τις καρέκλες και τα τραπέζια και την επόμενη μέρα, παρ' ότι το πρόβλημα του νερού δεν είχε ακόμα αποκατασταθεί πλήρως, ξοδέψαμε αρκετά λίτρα και δυνάμεις για να καθαρίσουμε τον χώρο από την σκόνη, τα κλαριά και τα φύλλα. Παρά την κούραση όμως, τα πειράγματα και το όμορφο αποτέλεσμα αποζημίωσε τους λίγους εθελοντές. Έτσι όλα ήταν έτοιμα για το στρώσιμο των τραπεζιών.

Λειτουργία στο ξωκκλήσι του Προφήτη Ηλία

Ενδιάμεσα όμως συνέβη ένα γεγονός από εκείνα που αναρωτιέσαι αν θα το ζήσεις ξανά. Οι παλιότεροι έχουν να λένε ότι έχουν περάσει τουλάχιστον σαράντα χρόνια από την τελευταία φορά. Και δεν ήταν το μόνο αυτό το καλοκαίρι. Αυτός που έδωσε το έναυσμα ήταν ο **πατήρ–Εμμανουήλ** που έχει επιθυμία να λειτουργήσει όλα τα εξωκλήσια των Μαγουλιάνων. Το πιο δυσπρόσιτο απ' όλα φαίνεται πως ήταν του Προφήτη Ηλία. Κάποτε βέβαια το μέρος ήταν πολυσύχναστο, αλλά με το πέρασμα του χρόνου και την αυξανόμενη εγκατάλειψη του χωριού τα φαρδιά μονοπάτια είχαν πλέον εξαφανιστεί. Όσο όμως κι αν δεν τα βλέπαμε με τα μάτια μας, τα ζωντάνεψαν στην φαντασία μας οι καταπληκτικές περιγραφές του Χρήστου του Μπούμπουλη, που άλλα τα πρόλαβε και άλλα τα άκουσε από τον πατέρα του. Έτσι πέρασαν μπροστά μας δεκάδες γαϊδουριών που μετέφεραν φορτώματα με δημητριακά ή ξύλα, αλλά και εκατοντάδες αιγοπρόβατα που πήγαιναν να ξεχειμωνιάσουν στην Ηλεία και αυτός ο δρόμος ήταν ο συντομότερος για τα Λαγκάδια και τον τελικό τους προορισμό. Αυτό βέβαια που αντικρύζαμε τώρα εμείς ήταν πυκνή βλάστηση από πουρνάρια, έλατα και αγριόχορτα.

Ανηφορίζοντας λοιπόν και ακολουθώντας τον Χρήστο πλησιάζαμε όλο και περισσότερο στον προορισμό μας. Και όσο πιο κοντά φτάναμε στην εκκλησία, αντικρύσαμε τα απομεινάρια από ένα εικονοστάσι που ονομαζόταν «το εικονοστάσι στου Αλεξόπουλου». Απ' ότι μας είπε ο οδηγός μας φτιάχτηκε εκεί ώστε όποιος πέρναγε και δεν ανέβαινε στην εκκλησία, να προσκυνήσει εκεί την χάρη του Αγίου και ονομάστηκε έτσι γιατί συνόρευε με ένα χωράφι Αλεξοπουλέϊκο.

Ανηφορίσαμε λίγο ακόμα και φτάσαμε σ' ένα πλάτωμα με υπέροχη θέα αλλά και ένα μοναδικό σημείο της φύσης: ένα έλατο που σε ύψος περίπου δύο μέτρα από το έδαφος διακλαδιζόταν σε είκοσι παρακλάδια με πολύ ψηλές κορφές, γνωστός και σαν «έλατος πολυέλαιος», όπως μου είπαν αργότερα κάποιοι.

Λίγα μέτρα πιο πάνω η ανάβαση μας τελείωνε. Φτάσαμε στον Προφήτη – Ηλία! Ένα φτωχό εκκλησάκι, με χορτάρια να φυτρώνουν στη σκεπή και μια παλιά καμπάνα ακουμπισμένη στο πλάι. Εσωτερικά ο ναός ήταν καθαρός και με όλα τα απαραίτητα για να γίνει η ακολουθία. Ο αρχηγός μας, το είχε φροντίσει κι αυτό. Μπήκαμε μέσα, προσκυνήσαμε τις εικόνες και τελέσαμε την παράκληση της Παναγίας. Πρωτοψάλτης **ο Θοδωρής ο Κανελλόπουλος**. Οι μεγαλύτεροι στην ηλικία σίγουρα ήταν συγκινημένοι. Όταν τελειώσαμε βγήκαμε έξω και αρχίσαμε το φαγοπότι μαζί με τις απαραίτητες φωτογραφίες. Ζυμωτό ψωμί, γραβιέρα, ντομάτες, αγγουράκια, το απαραίτητο τσίπουρο για να γλιστράνε και ότι άλλο είχε σκεφτεί ο καθένας, παρατέθηκε στο πρόχειρο γεύμα. Αφού φάγαμε καλά και κουβεντιάσαμε καλύτερα, πήραμε τον δρόμο της επιστροφής. Στο τέλος ο πάτερ Εμμανουήλ δήλωσε την επιθυμία του για καθιέρωση αυτής της εξόρμησης κάθε χρόνο.

Στα ποτάμια για καβούρια

Την επόμενη ημέρα, Τρίτη 12 Αυγούστου, ήταν ο καιρός για να τηρήσουμε το έθιμο κάθε καλοκαιριού. Επίσκεψη στα ποτάμια για καβούρια. Όμως αυτή την φορά η ταλαιπωρία που υποστήκαμε, σε συνάρτηση με την συγκομιδή, ήταν πολύ μεγάλη. Χωριστήκαμε σε δύο ομάδες και μετά από αρκετή κούραση κι έχοντας πιάσει μόνο δεκατέσσερα καβούρια, αποφασίσαμε να σταματήσουμε. Όταν βρεθήκαμε με τους άλλους διαπιστώσαμε ότι κι αυτοί δεν τα πήγαν καλύτερα. Δεκαπέντε καβούρια. Περασμένες δώδεκα φτάσαμε στο χωριό, που μας περίμενε η **κ. Ευσταθία**, άγρυπνη, για να ζεματίσει τα καβούρια.

Όμως εκτός απ' αυτά φέραμε μαζί μας κι ένα άλλο ζωντανό. Έναν σκαντζόχοιρο που πιάσαμε στο Βαλτεσινίκο και σύμφωνα με πληροφορίες τα αλεσμένα αγκάθια του κάνουν καλό σε δερματικές παθήσεις. Ήταν κάτι που δεν διαπιστώσαμε ποτέ τελικά. Έπειτα από τρεις μέρες παραμονή στο κοτέτσι ο σκαντζόχοιρος απέδρασε ή φυγαδεύτηκε για να γυρίσει και πάλι στο φυσικό του περιβάλλον. Ήταν τόσο γεμάτες οι μέρες που δεν υπήρχε χρόνος να ασχοληθούμε μ' αυτόν. Διαφορετική τύχη είχαν φυσικά τα καβούρια.

Μπαίνοντας σε εντατικούς ρυθμούς

Ήδη είχαμε φτάσει πια παραμονή της Παναγίας. Η πλατεία έτοιμη, πλυμένη, τα τραπέζια τακτοποιημένα με τις καρέκλες γύρω τους, να περιμένουν τους καλεσμένους. Είχαμε πια μπει στην τελική ευθεία για το πανηγύρι. Και ενώ ο Σύλλογος των μεγάλων κανόνιζε τα πάντα με επιτυχία, ο σύλλογος των νέων κάπου δεν είχε ακόμα εγκλιματιστεί. Η «Αποθήκη» τα μόνα βράδια που λειτούργησε κανονικά, ήταν στις 14 και 15 Αυγούστου και πάλι με την συνδρομή των παλαιότερων μελών, τόσο στα μουσικά δρώμενα, όσο και στο μπαρ. Βέβαια αυτό δεν εμπόδισε τους παρευρισκόμενους να διασκεδάσουν μέχρι πρωίας, μέσα ή έξω απ' αυτήν. Οι εναλλαγές στη μουσική ήταν και πάλι επιτυχημένες, τα ποτά άφθονα και το κέφι μαζί με τον χορό ασταμάτητα (για όσους ήθελαν βέβαια).

Ποδόσφαιρο και ξύλινο ποδοσφαιράκι απασχόλησαν ως επί τω πλείστον τους μικρούς μας φίλους. Τουρνουά πινγκ πονγκ μπορεί να μην διεξήχθη φέτος αλλά στο ξύλινο ποδοσφαιράκι νικητές αναδείχτηκαν και φέτος το δίδυμο Ιωσήφ Δημητρόπουλου και Κωνσταντίνου Γόντικα.

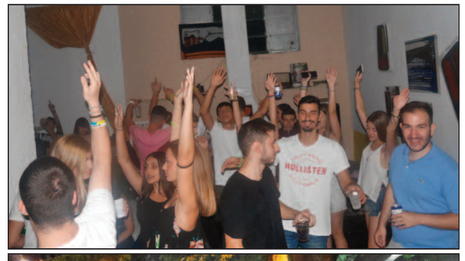

Την επόμενη ημέρα μάς ξύπνησαν οι καμπάνες της Παναγίας. Ίσα που πρόλαβα να κάνω ένα μπάνιο και να πάω στην εκκλησία. Βέβαια για να φτάσουμε στο σημείο να χτυπήσουν οι καμπάνες, δεν έλλειψε και το σασπένς. Όπως συνέβη και πέρσι, ο π. Εμμανουήλ δεν πήρε άδεια για να λειτουργήσει στο χωριό μας. Κι αν πέρσι ήρθε, έστω και την τελευταία στιγμή, φέτος αναγκαστήκαμε να ναυλώσουμε ιερέα. Με ενέργειες του Θανάση, εντοπίστηκε ένας ιερέας σε γειτονικό χωριό που ήταν αδειούχος και τελικά η συμφωνία έκλεισε. Πάντως είναι τουλάχιστον παράδοξο να μην δικαιούμαστε ιερέα την ημέρα της Παναγίας, με το αιτιολογικό ότι ο κεντρικός ναός του χωριού είναι ο Άη – Γιάννης.

Μετά την Θεία Λειτουργία ξεκίνησαν οι επισκέψεις στα σπίτια γνωστών για τα κεράσματα, αλλά και τα ευχετήρια τηλέφωνα. Το πλούσιο μεσημεριανό γεύμα, μας το παρέθεσε για άλλη μια χρονιά **ο Βαγγέλης ο Γόντικας** προς τιμήν της κόρης του.

Λίγη ώρα μεσημεριανός ύπνος και μετά στην πλατεία για τις τελευταίες και πιο κρίσιμες ετοιμασίες. Χωρισμένοι σε ομάδες, ο καθένας πρόσφερε ότι μπορούσε. Άλλοι έστρωναν τα τραπέζια, άλλοι έπλεναν τις τομάτες και τα αγγούρια στον Κολοπανά, άλλοι τοποθετούσαν τις καρέκλες, οι νοικοκυρές -μ' ένα μπουλούκι μικρών δεσποινίδων στα πόδια τους- προσπαθούσαν να κόψουν τις σαλάτες, άλλοι έκοβαν ψωμιά, γραβιέρες, έβαζαν σε τάπερ τα κομμένα, τακτοποιούσαμε τον χώρο για να τοποθετηθούν οι γουρνοπούλες, μια κατάσταση εκτάκτου ανάγκης. Κι ανάμεσα σ' αυτά παρουσιάστηκαν και ελλείψεις τραπεζιών. Ο κόσμος ήταν τόσος πολύς που δεν χωρούσε. Καινούργια αναστάτωση. Το πρόβλημα ευτυχώς λύθηκε με τις προσφορές τραπεζιών από τα γειτονικά σπίτια και επιστρατεύοντας όλες τις καρέκλες και τα τραπέζια του Αη-Γιάννη. Νομίζω τόσο κόσμο δεν είχε ξανά πανηγύρι τα τελευταία χρόνια. Ήδη ο κόσμος είχε αρχίσει να πυκνώνει στα τραπέζια κι ερχόντουσαν οι πρώτοι για τις παραγγελίες. Σ' αυτό το σημείο έπρεπε να φανεί και η οργάνωσή μας. Να εξυπηρετούνται όλοι όσο το δυνατόν γρηγορότερα και να παίρνουν απ' όλα. Τα αντανακλαστικά μας και το στρες, στο μέγιστο. Για μένα ειδικά που ήταν η πρώτη φορά, ένας λόγος παραπάνω. Υπήρχε όμως η εσωτερική ευχαρίστηση, ότι παρ' όλες τις αντιξοότητες, τα πράγματα κυλούσαν υπέροχα. Το μόνο που με στεναχωρούσε, ήταν ότι δεν θα έτρωγα ζεστή γουρνοπούλα. Τελικά, έστω και κρύα, ήταν νοστιμότατη. Όταν επιτέλους κάθισα στο τραπέζι, οι χοροί είχαν ήδη ξεκινήσει. Δεν πέρασε πολλή ώρα κι ήμουν κι εγώ ανάμεσα στους χορευτές. Ο πιο άσχετος ίσως, αλλά με όρεξη για χορό. Ένας χορός που δεν σταμάτησε μέχρι τις 5 το πρωί, με εναλλαγές ανάμεσα στην πλατεία και στην «Αποθήκη». Και να φανταστείτε ότι κάποιοι το πήγαν μέχρι τις 6:30 τα ξημερώματα με πρωταγωνιστές μάλιστα τους μουσικούς, που όταν ο κόσμος εξαντλήθηκε, σηκώθηκαν αυτοί κι άρχισαν να χορεύουν με μοναδικές φιγούρες. Θέαμα μοναδικό για όσους έμειναν έως εκείνη την ώρα.

Η παράσταση που έκλεψε την.. παράσταση

Αφού λοιπόν με το ξημέρωμα, ίσως και λίγο αργότερα, το γλέντι έλαβε τέλος φτάσαμε σε μια ακόμα σημαδιακή ημερομηνία. Στην ημέρα που μετά θα παιζόταν για πρώτη φορά θεατρική παράσταση στο προαύλιο του σχολείου, εκτός των μαθητικών όπως αυτή πριν 43 χρόνια την οποία κάλυψε και η Δόμνα Σαμίου. Εμπνευστής, σκηνοθέτης, δημιουργός, η **Χριστίνα** του Φάνη Λαμπούση. Δεν ξέρω αν ήταν ο χώρος, οι θεατές, οι ηθοποιοί, το θέμα που επιλέχθηκε… ίσως όλα αυτά μαζί, ήταν η καλύτερη θεατρική παράσταση που έχω παρακολουθήσει! Η επιλογή του θεατρικού ήταν ευφυέστατη. Χρειαζόντουσαν μόνο δύο άνθρωποι. Επίσης τα σκηνικά ήταν πολύ απλά. Ένα βάθρο για να ξεχωρίζουν οι ηθοποιοί, ένα τραπέζι, δύο καρέκλες και μερικά μπιζού για να τα καθαρίζει η νευρωτική ηθοποιός. Το θέμα επίσης πολύ πετυχημένο: τα ψυχολογικά προβλήματα που δημιούργησε ο εμφύλιος, μέσα από την διαφορετική οπτική δύο αδελφιών. Ένα λογοτεχνικό κείμενο του Διονύση Χαριτόπουλου με τίτλο «Αυγά Μαύρα».

Η επιτυχία του εγχειρήματος ήταν εντυπωσιακή. Το πάνω προαύλιο του σχολείου γέμισε από κόσμο. Παρ' ότι κατά την διάρκεια της ημέρας ένας μεγάλος αριθμός καρεκλών είχαν μεταφερθεί από την πλατεία στο σχολείο, χρειάστηκε να μεταφέρουμε ακόμα τουλάχιστον τριάντα καρέκλες για τις ανάγκες της τελευταίας στιγμής. Την επόμενη ημέρα ο περισσότερος κόσμος συζητούσε για το έργο και η Χριστίνα ήταν το πιο διάσημο μέλος του χωριού.

Σε ρυθμούς λαϊκούς

Όμως τα γεγονότα διαδέχονταν το ένα το άλλο και δεν υπήρχε χρόνος για αναφορά στα περασμένα. Το Σάββατο 17 Αυγούστου είχε οριστεί η λαϊκή βραδιά. Καινούργιες εργασίες προέκυπταν. Οι καρέκλες έπρεπε να γυρίσουν και πάλι στην πλατεία, τα τραπέζια που δανειστήκαμε στους κατόχους τους και αφού θα παίρναμε καινούργιες γουρνοπούλες (υπήρχε και το σενάριο να παίρναμε σουβλάκια, αλλά παρουσιάστηκαν αντικειμενικές δυσκολίες) καλό θα ήταν να επιστρέφαμε τις προηγούμενες λαμαρίνες. Έπρεπε όμως να τις επιστρέψουμε καθαρές. Όταν ανέλαβα την δουλειά ήταν δύσκολο να φανταστώ τις δυσκολίες της. Πώς να βγάλεις τα λίπη με το κρύο νερό του πλάτανου; Και πώς να διαχειριστείς μια λαμαρίνα με ενάμιση μέτρο μήκος και ανάλογο βάρος περιστρέφοντας την κάτω από τις βρύσες για να την σαπουνίσεις και να την ξεβγάλεις; Όπως και να 'χει οι λαμαρίνες πάντως καθάρισαν. Όταν χρειάστηκε να ξαναγίνει κάτι τέτοιο, κάποιος με λυπήθηκε και γλύτωσα την ταλαιπωρία.

Εν τω μεταξύ, το υπόλοιπο συνεργείο καταπιανόταν με το κόψιμο της σαλάτας και όλων των άλλων εδεσμάτων, όπως την προηγούμενη φορά. Αυτήν την φορά όμως τα πράγματα ήταν πιο απλά. Η μικρότερη συμμετοχή του κόσμου – γιατί της Παναγίας η πλατεία ήταν ασφυκτικά γεμάτη – αλλά και η πρόσφατη εμπειρία μας, βοήθησε ώστε όλα να γίνουν πιο εύκολα. Στο μόνο που πέσαμε έξω ήταν στον υπολογισμό των γουρουνιών. Σχεδόν πήραμε ένα μισάδι παραπάνω απ' ότι χρειαζόμασταν. Όμως κι αυτό διευθετήθηκε με τον καλύτερο τρόπο. Αφού στην αρχή μειώθηκε η τιμή, το υπόλοιπο μοιράστηκε στους παρευρισκόμενους. Αφού λοιπόν χορτάσαμε το ρίξαμε και πάλι στο χορό. Βέβαια αυτή την φορά οι χοροί δεν ήταν κυκλωτικοί. Ένας χόρευε και οι υπόλοιποι χτυπούσαν παλαμάκια. Αυτό όμως δεν σήμαινε ότι το κέφι και η διάθεση ήταν μικρότερη. Στο μουσικό κομμάτι, και οι τρεις μουσικοί έκλεψαν την παράσταση με την δεξιότητα τους παρά το νεαρό της ηλικίας τους, αλλά και η **Μαρία Τράπαλη** που κατόπιν «πρόκλησης» του τραγουδιστή, μας είπε ένα τραγούδι και μας εξέπληξε όλους ευχάριστα. Αυτή την φορά όταν οι οργανοπαίχτες κατά τις 3:00 π.μ.

Αη Λιάς 1981 – Αη Λιάς 2019. Σχεδόν 40 χρόνια πέρασαν από την τελευταία Θεία Λειτουργία. Σαν να μην πέρασε μια μέρα. Κοινά πρόσωπα και στις δύο δεν θα βρούμε. Πολλοί έχουν πια φύγει.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 8 ➥

Μια έκθεση που μας ταξίδευσε σε ένα σημαντικό κομμάτι της ιστορίας μας

Μαγουλιάνων Βρύσες

Το διήμερο 17 και 18 Αυγούστου στην αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου Μαγουλιάνων, με πρωτοβουλία της Νίκης Γόντικα-Χονδρού είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε αλλά και να θυμηθούμε τη σημαντικότητα των παλιών βρυσών στη περιφέρεια των Μαγουλιάνων.
Η έκθεση με φωτογραφίες από όλες τις βρύσες που περιβάλλουν το χωριό μας αλλά και την ιστορία τους μας ταξίδεψε πίσω στο χρόνο. Πολύς ήταν ο κόσμος που επισκέφτηκε τον χώρο του σχολείου για να θαυμάσει την περιοδική αυτή έκθεση που περιελάβανε και άλλα σχετικά αντικείμενα από το προσωπικό αρχείο της Νίκης Γόντικα. Για τη νέα χρονιά στόχος είναι να υπάρξει μόνιμος χώρος με φωτογραφίες και λεπτομέρειες από όλες αυτές τις βρύσες.
Ακολουθεί το κείμενο από την παρουσίαση της έκθεσης.

Η επιλογή του θέματος της σημερινής Έκθεσης **ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΩΝ ΒΡΥΣΕΣ** έγινε επειδή το σύμβολο των Μαγουλιάνων, αυτό το θαυμάσιο στολίδι του, είναι η μεγάλη Βρύση του χωριού κάτω από τον Πλάτανο με το άφθονο κρυστάλλινο νερό.

Τα Μαγούλιανα, πλούσιο χωριό με κεφαλόβρυσα στους μαχαλάδες, για την εξυπηρέτηση των κατοίκων τους είχαν σε πολλά μέρη είτε μέσα στο χωριό είτε έξω απ' αυτό πέτρινες ή και από άλλο υλικό βρύσες με χαραγμένους δρόμους και δρομάκια, που οδηγούσαν σ' αυτές. Κάποιες είναι εγκαταλειμμένες, χορταριασμένες, σκεπασμένες με πρασινάδες και χάθηκαν μέσα στην ερημιά. Έλειψαν οι άνθρωποι, έκλεισαν οι προσβάσεις σ' αυτές. Κάποιες στέρεψαν. Σε κάποιες πήραν το νερό. Κάποιες καταστράφηκαν από τον αδυσώπητο χρόνο, τις καιρικές συνθήκες και το ανθρώπινο χέρι. Κάποιες ανακαινίστηκαν. Άλλες κτίστηκαν από την αρχή. Μερικές στέκουν αγέρωχες στο χρόνο· διασώθηκαν ευτυχώς.

Στα περισσότερα όμως χωριά της Αρκαδίας επειδή το νερό της βρύσης δεν επαρκούσε, έπαιρναν νερό από τα χωρικά πηγάδια και τις δεξαμενές.

Οι φυσικές πηγές με το πέρασμα του χρόνου άρχισαν να διαμορφώνονται σε διάφορων τύπων αρχιτεκτονήματα.

Οι άνθρωποι δημιούργησαν την πρώτη βρύση, όταν άρχισαν να τοποθετούν στο σημείο που το νερό αναβλύζει, ένα κομμάτι κεραμίδι ή μια πλάκα. Μετά έκτισαν έναν τοίχο και πάνω του τοποθέτησαν μια σκαλιστή πέτρινη λεκάνη, την κορύτα, από όπου έπαιρναν νερό άνθρωποι και ζώα.

Κατόπιν έφτιαξαν πεζούλια στις άκρες του τοίχου και έκτισαν πλαϊνούς τοίχους για να πατήσει πάνω τους το πέτρινο τόξο, η καμάρα και έτσι δημιουργήθηκε ο τύπος της σκεπασμένης βρύσης. Οι βρύσες έχουν ιδιαίτερο ιστορικό και λαογραφικό ενδιαφέρον. Οι περισσότερες κτίστηκαν μετά το 1821, τις πρώτες δεκαετίες του ελεύθερου εθνικού βίου. Οι πιο παλιές φέρουν χάραγμα ή επιγραφή και αποτελούν κτίσματα του 18ου αιώνα.

Στις πλατείες των οικισμών, σε γειτονιές, σε σταυροδρόμια, σε οδικές αρτηρίες, σε απλούς δρόμους, έξω από τις εκκλησιές ή στον περίβολό τους, σε μοναστήρια , σε πύργους αλλά και σε πολλές αυλές σπιτιών, σε δάση και αλσύλια θα βρούμε τη βρύση.

Η παραδοσιακή βρύση έχει συνδεθεί με τη καθημερινή ζωή του ανθρώπου, δεν εξασφάλιζε μόνο την υδροδότηση της κοινότητας αλλά αποτελούσε και το κέντρο του οικισμού. Το νερό της βρύσης ήταν απαραίτητο όχι μόνον για να πίνουν οι άνθρωποι αλλά και για να ποτίζουν οι γεωργοί τα χωράφια τους και τα ζώα τους και οι κτηνοτρόφοι τα κοπάδια τους. Για τα ζώα μάλιστα έχουν κατασκευαστεί μικρές πέτρινες γούρνες τοποθετημένες σε ύψος που να εξυπηρετούν τα ζώα. Για το πότισμα των κοπαδιών υπάρχουν πολλές φορές μεγάλες κορύτες – ποτίστρες μπροστά ή δίπλα από τη βρύση.

Η Βρύση Ζερβού 1978 και 2019. Ο χρόνος άφησε εμφανή σημάδια. Όπως ανέφερε και η Νίκη Γόντικα, ο ευτρεπισμός αυτής της υπέροχης βρύσης τόσο κοντά στο χωριό, είναι προτεραιότητα. Έως το καλοκαίρι σκοπεύουμε να καθαριστεί.

Βρύση, βρυσούλα, κεφαλόβρυσο, κρήνη, κρούβρυση, κρυοπηγή, σωληνάρι τη λέει ο λαός.

Στην Πελοπόννησο υπάρχουν τριάντα χωριά που τ' όνομά τους σχετίζεται με τη βρύση, Καλονέρι, Κεφαλάρι, Κρυονέρι, Περδικόβρυση, Πηγή.

Είναι πέτρινη ή μαρμάρινη ακόμη και ξύλινη η και κατασκευή από τούβλο, τσιμέντο ή τσιμεντόλιθο άλλοτε ανεξάρτητη κι' άλλοτε ενσωματωμένη στον τοίχο κάποιου κτίσματος, πολλές φορές με σχήμα τοξωτής πύλης και κάποιες φορές, όπως συχνά στο Πήλιο σαν μικρό σκεπαστό περίπτερο με στέγη από σχιστόπλακα στηριγμένη σε πεσσούς. Κάποιες φορές έχει κρουνούς και στις δύο όψεις, μπρος και πίσω.

Πάνω από τον κρουνό (συχνά υπάρχουν περισσότεροι, όπως στη Βρύση κάτω από τη Πλατεία των Μαγουλιάνων), σ' ένα βαθούλωμα είναι τοποθετημένο το μεταλλικό τάσι συνήθως ή το ποτήρι από χαλκό για να πίνουν νερό και να ξεδιψούν οι περαστικοί.

Πιο πάνω, συχνά υπάρχει σκαλισμένη η χρονολογία που στήθηκε η βρύση και το όνομα του δωρητή ή επιτοίχια πλάκα συχνά φθαρμένη και όχι σπάνια βρίσκουμε και ένα ανάγλυφο.

Είναι πάρα πολλά τα είδη της βρύσης σε σχέση με τη μορφή, την κατασκευή, το υλικό που χρησιμοποιείται και τη διακόσμησή της. Η υπαίθρια πέτρινη, συχνά με πέτρα βγαλμένη από τη γενέθλια γη ή η μαρμάρινη βρύση είναι ένα από τα χαρακτηριστικότερα έργα της ελληνικής λαϊκής γλυπτικής, που διατηρείται στη ζωή του ελληνικού χωριού, διασώζοντας αρχαιότατες λατρευτικές αναμνήσεις.

Η γλυπτική της πέτρας ανήκει στο χώρο της πλανόδιας χειροτεχνίας. Ο γλυπτικός διάκοσμος της βρύσης συχνά επηρεάζεται από τη λαϊκή πρόληψη και πλουτίζεται με συμβολικά θέματα, που έχουν τον ίδιο σκοπό με τη μαγική ενέργεια.

Τα λιθανάγλυφα ή και τα ανάγλυφα σε ντόπιο μάρμαρο που κοσμούν τις κρήνες, έχουν μια δική τους γοητεία, έτσι καθώς η σκληρή πέτρα και το μάρμαρο γίνεται στα χέρια του λαϊκού τεχνίτη, πραγματικά έργο τέχνης. Αντικαθρεπτίζουν το μεράκι του, την καλαισθησία του, την υπομονή του, την πίστη και την ευαισθησία του και την αγάπη του για την ομορφιά. Ο χρόνος που κτίστηκαν είναι συνήθως άγνωστος. Όμως από τα υλικά, τον τύπο κατασκευής και τις παραδόσεις, μπορούν να χρονολογηθούν.

Τις βρύσες τις έκτιζαν ντόπιοι κτιστάδες, οικοδόμοι ή πλανόδιοι από άλλα χωριά με καλοκλεφέμενες ή και ακατέργαστες πέτρες.

Πόσες και πόσες ονομασίες τούς έδωσαν: μαλαματένια, κρυόβρυση, πετροκάμαρη, βουνίσια.

Πόσοι και πόσοι οδοιπόροι ήπιαν νερό από αυτές τις βρύσες στις διαδρομές τους τα παλιά χρόνια και φυσικά και ζώα. Ποτίζονταν και οι αγροί και έζησαν τόσες οικογένειες από τις καλλιέργειες.

Πλήθος λαϊκές δοξασίες και μαγικά έθιμα σχετίζονται με το νερό.

Υπάρχει **νερό αμίλητο**, εκείνο, που μεταφέρεται από κοπέλες νεαρές, ανύπαντρες .για την εκτέλεση του μαντικού εθίμου του Κλείδονα. Συγκεκριμένα το αμίλητο νερό μεταφέρεται με στάμνες από την πηγή ή το πηγάδι ή τον ποταμό το βράδυ της παραμονής του εορτασμού της γέννηση του Αγίου Ιωάννη του βαπτιστή στις 24 Ιουνίου και αμέσως μετά τη δύση του Ηλίου χαρακτηρίζεται αμίλητο διότι θα πρέπει κατά τη μεταφορά του οι κοπέλες να κρατήσουν απόλυτη σιγή έναντι όποιων αστειεύονται πειράζουν, προκαλούν η και εκφοβίζουν.

Νερό αθάνατο. Η αθανασία και η αιώνια ζωή ήταν το μεγάλο όνειρο του ανθρώπου από την αρχαιότητα. Ο άνθρωπος ψάχνει για το ελιξίριο της Αθανασίας, το πιο δε ονομαστό ελιξίριο ήταν τα νερά της Στυγός.

Και **νερό αγίασμα**, δηλαδή νερό θαυματουργό, νερό, που έχει αγιασθεί με θρησκευτική τελετή ή νερό πηγής κοντά σε εκκλησία ή άλλον ιερό τόπο, το οποίο θεωρείται ιερό και πίνεται για εξαγνισμό της ψυχής ή της σωματική θεραπεία.

Στη λαϊκή φαντασία η βρύση είναι τόπος μαγικός. Συνδέεται με νεράιδες, ξωτικά αλλά και δράκοντες, αράπηδες, λάμιες, φίδια, τελώνια, δαιμονικά όντα με πολύ μεταμορφωτική δύναμη με ομοιότητες με αερικά, που ζουν εκεί που υπάρχουν νερά, που «κρατούν το νερό» και τιμωρούν όποιον πλησιάσει να πιει ή ν' αντλήσει. Σταυροί, ο Μεγαλέξαντρος, η Γοργόνα, χερουβείμ και σεραφείμ πάνω στις βρύσες διώχνουν το κακό στοιχειό και βάζα γεμάτα άνθη και καρπούς το «ταγίζουν» (ταΐζουν) για να το εξευμενίσουν.

Ας θυμηθούμε την πανελλήνια παράδοση που θέλει τον Άγιο Γεώργιο να σκοτώνει τον δράκοντα που κρατούσε το νερό κάποιας πηγής, στερώντας το από τους κατοίκους της περιοχής. Σε κάποιες παραλλαγές ο δράκος κρατάει όμηρο κάποιον, συχνά βασιλοπούλα, που υποχρεωτικά την στέλνουν για ν' αφήσει ο δράκος το νερό, οπότε ο Αγ. Γεώργιος παρεμβαίνει και σκοτώνει το τρομερό θεριό.

Η δρακοντοκτονία αυτή συνδέεται με τους αρχαίους ελληνικούς μύθους που έχουν σχέση με τη λατρεία του νερού κι έχει αξιοποιηθεί σ' ένα πλήθος λαϊκών τραγουδιών.

Στην Αρκαδία γεννήθηκε κι ο προστάτης του υγρού στοιχείου, ο αρχαιότερος και πιο σεβαστός απ' όλους του θεούς, ο Ποσειδώνας, που λατρευόταν στη Μαντινεία, τη Λυκόσουρα, το Μεθύδριο, τη Φυγαλεία κ.λπ.

Λίγα λόγια για τη μεγάλη πέτρινη, θολωτή και πανέμορφη βρύση των Μαγουλιάνων:

Λένε ότι στο χωριό παλιά στα «Καμένα», κοντά στον Αϊ Γιάννη, ένας τσοπάνης είδε ένα τράγο με τα γένια μουσκεμένα από νερό και αφού τον ακολούθησε βρέθηκε μπροστά στην πηγή και τον πλάτανο. Με κέντρο εκείνο το σημείο φτιάχτηκαν τα Μαγούλιανα.

Στις ρίζες του Πλάτανου δροσίστηκαν γενιές ανθρώπων.

Ο «Κολοπανάς», όπως ονομάζεται η βρύση στα πολύ παλιά χρόνια ήταν ο τόπος συνάντησης των γυναικών του χωριού. Εκεί μάθαιναν τα νέα του χωριού, έκαναν προξενιά ήταν όμως κι' αντάμωμα ερωτευμένων.

Γέμιζαν τις βαρέλες με νερό που τις έδεναν με τριχιά στη πλάτη ή τις έβαζαν στον ώμο ανεβοκατεβαίνοντας ανηφόρες, κατηφόρες, πλαγιές, ρεματιές, και ζαλικωμένες γύριζαν στο σπίτι ,έπειτα από μεγάλη ταλαιπωρία, διασχίζοντας δύσκολα μονοπάτια. Μετέφεραν και σε φτσέλες ή και σε στάμνες, μικρότερη ποσότητα. Πότε πότε χρησιμοποιούσαν και ζώα για τη μεταφορά. Όχι σπάνια κάποια παιδιά, τις προλάβαιναν και τους έβγαζαν κρυφά το πώμα, επακολουθούσε, χαμός!

Όταν έπλεναν οι γυναίκες χρειάζονταν τρεις σκάφες νερό για να πλυθούν καλά τα ρούχα. Μια για το πρώτο χέρι, μια για το δεύτερο πέρασμα προσθέτοντας συχνά και λουλάκι για να ασπρίσουν σωστά τα ασπρόρουχα και μια τρίτη για το τελικό ξέβγαλμα. Οι γυναίκες σηκώνονταν από τις τρεις το πρωί για να πιάσουν σειρά δίπλα στην πηγή και να πλύνουν τα σαΐσματα και τ' άλλα βαριά ρούχα. Δεν έλειπαν και οι καβγάδες, ποια θα προηγηθεί στη σειρά. Για να καθαρίσουν καλά τα χτυπούσαν με τον ξύλινο κόπανο που ακουγόταν σε όλο το χωριό ο ήχος. Για ν' ακουμπούν τα ρούχα είχαν και πεζούλες.

Οι Μαγουλιανίτες διηγούνται μια αστεία ιστορία, μου την είπε ο Κώστας, ο σύζυγός μου, για κάποιον πρόγονό τους, τον Βρούβα, που σηκωνόταν από τις δύο το πρωί και κτυπούσε τον κόπανο. Καθώς τότε δεν υπήρχαν ρολόγια, οι γυναίκες νόμιζαν ότι ήρθε η ώρα να πλύνουν και έπαιρναν βιαστικά τον δρόμο για την πηγή. Την πρώτη που έφτανε κάθε φορά εκεί, ο Βρούβας δεν έχανε χρόνο, τη στρίμωχνε αμέσως με πονηρό σκοπό.

Οι βρύσες ήταν πάντα συχνά τόπος ερωτικής συνάντησης.

Η βρύση μάλιστα αποτέλεσε θέμα πολλών εικαστικών έργων και ήταν πηγή έμπνευσης πολλών ποιημάτων και τραγουδιών.

Οι 37 καταγεγραμμένες Βρύσες των Μαγουλιάνων:

Άγιος Αιμιλιανός (Μιλιανός).
Κάτω από το Γαύρο. Έχει νερό δεν έχει όμως βρύση. Το νερό το εκμεταλεύτηκε το χωριό μέχρι τη δεκαετία του 1980.

Άγιοι Ανάργυροι
Σημείο αναφοράς παλιά, στο δρόμο μεταξύ Μαγουλιάνων και Σφυρίδας. Το 2013 έγινε νέα όμορφη μεγάλη κατασκευή της βρύσης από Αλβανούς μαστόρους με έξοδα κάποιων κατοίκων του χωριού και του Κυνηγητικού Συλλόγου Βυτίνας, φέρει και εντοιχισμένη την εικόνα των Αγίων Αναργύρων. Από τη βρύση τη παλιά ποτίστηκαν πολλά περιβόλια. Σήμερα από τη καινούργια βρύση ξεδιψάνε οι οδοιπόροι, οι μελισσοκόμοι και τα πουλιά.

◆Αγία Βαρβάρα. Πάνω από τη Νικολιτσά. Το νερό το πήρε το camping Μητρόπουλος, έφτιαξε μάλιστα και δεξαμενή.

◆ Αγία Ελεούσα. Στον ενδιάμεσο σταθμό Λάστας και Αγίας Ελεούσας βρίσκεται η καινούργια βρύση με έντεθη εικόνα της Αγίας Ελεούσας κατασκευασμένη το 2005 από Αλβανούς μαστόρους με έξοδα της οικογένειας του Ιωσήφ Κανελλόπουλου και μετά από σχετική άδεια από το Δήμο, μετά την αδικαιολόγητη καταστροφή της παλιάς, (που βρισκόταν λίγα μέτρα πιο πέρα), όταν τα Μαγούλιανα πήραν το νερό. Μάρτυρες αυτής της όμορφης παλιάς βρύσης είναι σήμερα τα χαλάσματα από τις πέτρες, που απέμειναν και κάποιες νοσταλγικές παλιές φωτογραφίες. Η βρύση σήμερα έχει άφθονο νερό με δίκτυο νερού, για την ύδρευση του χωριού. Τόπος αναψυχής που ξεδιψά ανθρώπους και ζώα.

◆Άγιος Νικόλαος. Στο ξωκλήσι υπάρχει παλιά πέτρινη βρύση με γούρνα. Πηγαίνει μέχρι εκεί αυτοκίνητο. Στα ξωκλήσια και στα προσκυνητάρια γενικά υπήρχε κοντλα τους νερό.

◆Αιγλενέος. Βρύση τσιμεντένια με σωληνάρι μεταλλικό με άφθονο νερό που έρχεται από το Κατσίποδα, ευρισκόμενη στην ομώνυμη θέση, στον επαρχιακό δρόμο Τρίπολης-Πύργου.

◆Βουλωμένη. Στα 100 μέτρα πάνω απ' τον Αϊ-Λιά (Μιχάλ Μπέη) δεν είχε πολύ νερό τη βουλώνανε με ξυλαράκι να μη τρέχει το νερό.

◆Η Βρύση πάνω στη πλατεία. Είναι κατασκευασμένη από μάρμαρο και πέτρα και ανακαινίσθηκε το 2000 με δαπάνη του Γιάννη Γόντικα.

◆ Η Μεγάλη Πέτρινη Βρύση. Βρίσκεται λίγα πέτρινα σκαλοπάτια κάτω από τον πλάτανο. Η Βρύση αυτή με τα πέντε στόμια, τους πέτρινους κρουνούς, είναι κτίσμα ξεχωριστό για το μέγεθος , τη καμάρα και το κρυστάλλινο νερό της, που τρέχει επί αιώνες από την πηγή. Αράδα, αράδα περίμεναν οι βαρέλες να γεμίσουν νερό. Στις δε πέτρινες γούρνες έπλεναν οι γυναίκες και τις μπουγάδες τους.

◆Βάλτος. Βρίσκεται στο ομώνυμο τοπωνύμιο μετά τη Ζερβού, στις παρυφές απότομου ασβεστολιθικού βράχου σε χωράφι ιδιοκτησίας Θανάση Αλεξόπουλου. Έχει νερό όλο το χρόνο.

◆Βαρελάς. Βρίσκεται κάτω απ' το παλιό Νεκροταφείο, στο κάτω μέρος του χωριού χωμένη στα βάτα. Αδύνατον να την εντοπίσουμε μαζί με τον Κώστα Δημ. Γόντικα, που φθάσαμε ως εκεί. Καθάρισαν τα ρέματα αλλά τη βρύση την έξεχασαν, Απ' τη βρύση αυτή δεν πίναν νερό, λόγω της θέσης της, μόνο πλέναν τον ρουχισμό. Ανάβανε φωτιά με ξύλα κι έβαζαν τα καζάνια με το νερό και προσθέτανε στάχτη για να κάνουν την αλυσίβα για τον καλύτερο καθαρισμό των ρούχων.

◆ Βρυσούλα. Παλιά πέτρινη βρύση με δύο κορύτες κάτω απ' το Σχολείο, η οποία ανακαινίστηκε εις μνήμην του Αθανασίου Π. Ζούβελου το έτος 1995, όπως αναγράφει η επιγραφή της.

◆Βρυσούλι. Η καλοδιατηρημένη αυτή πέτρινη βρύση, που εικονίζεται και στην αφίσα της έκθεσης, βρίσκεται στην ομώνυμη θέση έξω απ' το χωριό στο δρόμο, που οδηγεί σε διάφορες τοποθεσίες χωραφιών-αμπελιών: Φτέρες-Ζαρζί και στη συνέχεια για Βυτίνα. Από τον κρουνό της 70 εκατοστά μήκος και μέγιστο φάρδος 60 εκατοστά έτρεχε πολύ νερό το καλοκαίρι. Φέρει και χαραγμένη επιγραφή, ότι είναι δωρεά των αδελφών Γιαβρή και χρονολογία δυσδιάκριτη. Σήμερα δεν έχει πια νερό.

◆Γαύρος. Στην τοποθεσία αυτή οδηγεί ο δρόμος από Αγία Ελεούσα δεν έχει όμως νερό κι αυτή η βρύση· το πήρε το χωριό για την υδροδότησή του.

◆Γιαβή. Πριν από την Αγία Ελεούσα στο Κεφάλι, δεν φαίνεται όμως κανένα ίχνος βρύσης σήμερα στη τοποθεσία αυτή. Το καλοκαίρι είχε πολύ νερό, τώρα έχει μαζευτεί κι' έρχεται στο χωριό.

◆Γούρνα. Προς Μαδάρα ούτε η βρύση αυτή έχει νερό πλέον.

◆ Ελισκα. Στην ομώνυμη θέση βρίσκόταν η βρύση αυτή με μακρόστενη ξύλινη καρούτα. Τη διέλυσαν όταν το νερό της διοχετεύτηκε στο ξενοδοχείο Ξενία.

◆Επαμεινώνδα. Βρίσκεται λίγο πάνω από το μικρό εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής στο πάνω χωριό και στη πάνω μεριά του δρόμου στο ύψος της παιδικής χαράς του χωριού. Την χρησιμοποιούσαν τα γύρω σπίτια πριν υδροδοτηθεί πλήρως το χωριό.

◆Ζερβού. Στην ομώνυμη θέση έξω απ' το χωριό πηγαίνοντας προς Λάστα. Την θαυμάσια αυτή πέτρινη βρύση με τρεις κρουνούς που φέρει και επιγραφή, ότι είναι δωρεά του Γεωργίου Μανέττα, την συντήρησε στη σημερινή της κατάσταση πριν καιρό ο τέως Πρόεδρος της Κοινότητας Μαγουλιάνων Θανάσης Αλεξόπουλος. Έβγαζε πολύ νερό και ποτίζανε τα χωράφια που είχαν στη περιοχή, τα όργωναν δυο φορές το χρόνο οι οικογένειες που είχαν κοντά ιδιοκτησίες. Σημαντικό μέρος του νερού το χρησιμοποιεί σήμερα το χωριό.

◆ Ιτέα. Μία ακόμη καλή βρύση προς την Έλισκα με πολύ καλό πόσιμο νερό.

◆Κακόμαλι. Η βρύση αυτή βρισκόταν πιο πάνω αριστερά από τη βρύση Έλισκα, πάνω από του Αμερικάνου (Μπιρμπίλης Καλαθάς). Ποτίζανε πολλά χωράφια παλιά τώρα πια, εδώ και πολλά χρόνια, δεν υπάρχει η βρύση.

◆Καμπέα. Στην ομώνυμη θέση έξω απ' το χωριό στο δρόμο Τρίπολης–Πύργου πολύ παλιά πέτρινη βρύση με δύο κρουνούς, που βγάζουν πολύ νερό και σήμερα.

◆ Καρκαλάς. Παλιά πέτρινη βρύση, προ του 1940, ένα ακόμη στολίδι του χωριού, στη γειτονιά του Τελά, στο κάτω μέρος του χωριού. Έχει νερό όλο το χρόνο. Οι γυναίκες πλέναν εκεί και ρούχα.

◆Κορφοξυλιά. Στην τοποθεσία αυτή, (υπήρχε χωριό με το ίδιο όνομα παλιά) ποτίζοναν αρκετά χωράφια και καρυδιές από μία πανέμορφη μεγάλη πέτρινη βρύση με δύο κρουνούς και πεζούλα. Δυστυχώς το στολίδι αυτό το κατέστρεψαν απερίσκεπτα, όταν πήραν το νερό της στο χωριό. Σώζονται μόνο οι παλιές φωτογραφίες να μας τη θυμίζουν. Κρίμα!

◆ Κρίκωνας. Στην περιοχή Μηλιές, μετά το εκκλησάκι του Αϊ Νικόλα. Από τη βρύση αυτή πότιζαν τ' αμπέλια και τα χωράφια. Σήμερα μόνο μια πέτρινη πρόχειρη κατασκευή υπάρχει εκεί.

◆ Λιβάδι. Στην επάνω μεριά του Τζέμου. Από τη βρύση αυτή πότιζαν τα χωράφια τους οι οικογένειες του Μαρίτσα και του Φούκα.

◆Μηλιές. Στην ομώνυμη θέση. Από τη βρύση αυτή ποτίζονταν τα παρακείμενα αμπέλια.

◆Μπρίζας (στου Μπρίζα το νεράκι). Πάνω στο Κάστρο των Μαγουλιάνων υπήρχε βρύση, που εξυπηρετούσε παλιά την οικογένεια του Δημήτρη Κανελλόπουλου.

◆ Νικολιτσά. Αυτή η πέτρινη βρύση στην ομώνυμη θέση, κάτω από τον επαρχιακό δρόμο Τρίπολης-Πύργου, έχει στη κυριολεξία δουλεύδες στο νερό και στα χορτάρια. Μόλις διακρίνονται σήμερα οι δύο γούρνες της. Το νερό της το χρησιμοποιούσαν παλιά οι κάτοικοι για τα καμίνια, όταν έφτιαχναν κεραμίδια, παίρνοντας το νερό με αυλάκι. Περνούσε πολύς κόσμος από εκεί, πριν αλλάξει κατεύθυνση ο δρόμος και σχεδόν την εξαφανίσει. Είχε γάργαρο νερό, πολύ κρύο βγαίνανε τα δόντια, όπως θυμούνται οι παλιοί.

Πρέπει όμως να καθαριστεί και να επανέλθει, όπως ήταν παλιά. Να ξαναγίνει χώρος εχάριστου προορισμού. Λίγη ώρα δουλειά θέλει με μια μπουλντόζα, είναι κρίμα να 'ναι κρυμμένη στα νερά και στη πυκνή βλάστηση.

◆ Νιχώρι. Πάνω από δυο αλώνια στο κάτω μέρος του χωριού στη νοτιοανατολική πλευρά βρίσκεται η τσιμεντένια αυτή βρύση με νερό πολύ ελαφρύ, ευεργετικό για γαστρικές διαταραχές, όπως ισχυρίζονται οι γείτονες. Το νερό της εξυπηρετεί και σήμερα κάποιους κατοίκους του χωριού ποτίζοντας τους κήπους τους.

◆ Ντούμα. Βρίσκεται στη γειτονιά πάνω από τη ταβέρνα του Ιωσήφ. Είχε πολύ νερό το χειμώνα. Η πέτρινη αυτή βρύση έχει ένα σωληνάρι μεταλλικό. Δεν τη χρησιμοποιούν όμως σήμερα οι περίοικοι. Πρέπει να καθαριστεί η πέτρα της, να ευπρεπισθεί, να ξεχορταριαστεί και να γίνει και πεζουλάκι δίπλα να μπορεί να κάθεται και ο περαστικός.

◆ Παϊσιου. Στο Σημαντηράκι πάνω από το στάβλο του Ιωσήφ Κανελλόπουλου. Η βρύση στέρεψε δεν έχει πια νερό .Το μέρος είναι δύσβατο, ένα ξεμόλυντο υπάρχει.

◆ Παπακώστα. Πάνω από το δρόμο του από Καμίνια προς Σανατόριο, κάποτε είχε αρκετό νερό, σήμερα έχει υποστεί τη φθορά του χρόνου, αλλά σώζεται το μεγαλύτερο μέρος της, με λίγο όμως νερό.

◆ Στρατελίτσα. Πανέμορφη πέτρινη βρύση με δύο γούρνες, και μακρόστενη καρούτα που αντιστάθηκε στον χρόνο, στην ομώνυμη θέση έξω απ' το χωριό στο δρόμο προς Άγιο Μάμα. Στην επιγραφή που φέρει, γράφει ότι είναι δωρεά των αδελφών Γιαβή με χρονολογία 1954. Το νερό της τρέχει και σήμερα.

◆ Σφυρίδα - Κεραμιδαριό. Η βρύση βρίσκεται 2 χιλιόμετρα ευθεία από το Γαύρο, καλυμμένη από πυκνή βλάστηση.

◆Φασονέρι. Στην ομώνυμη θέση έξω απ' το χωριό πάνω από τη βρύση Ζερβού. Εξυπηρετούσε πολλά χωράφια, όπως της οικογένειας Δημόπουλου, που ποτίζονταν με δοχεία και στάμνες. Πίναν νερό και πολλά ζώα.

◆Χαλικόβρυση. Στην περιοχή πάνω από τη Μαδάρα, η βρύση αυτή έχει νερό και σήμερα.

Αρκετές ιδιωτικές βρύσες υπάρχουν όμως και στις αυλές των οικιών στα Μαγούλιανα. Τις βρύσες αυτές τις έκτισαν ντόπιοι μαστόροι της περιοχής, όπως του Κώστα Β. Γόντικα δύο βρύσες - η μία είναι έργο του Γιώργου Καστάγιανη (Λαλιώτη) από το Βαλτεσινίκο και η άλλη του Κώστα Τσαφαρά απ'τα Λαγκάδια, καθώς και του Θανάση Αλεξόπουλου, που την έκτισε ο ίδιος κ.λπ.

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στο νεοεκλεγέντα Δήμαρχο Γορτυνίας **κ. Κούλη** για την παραχώρηση της αίθουσας του σχολείου Μαγουλιάνων και για την παρουσία του στην έκθεση.

Ευχαριστίες πολλές στον Πρόεδρο της Κοινότητας Μαγουλιάνων **Θανάση Κανελλόπουλο** για την επιμονή του χρόνων να με πιέζει να οργανώσω και στα Μαγούλιανα μία έκθεση, και τη βοήθειά του για την πραγματοποίησή της συνοδεύοντάς με στην περιπλάνησή μου να φωτογραφήσω βρύσες που βρίσκονται έξω από το χωριό.

Τον σύζυγό μου **Κώστα**, που με οδήγησε σε δύσβατα και απρόσιτα μέρη του χωριού για να φωτογραφήσω κι άλλες βρύσες.

Τον **Λάμπη Γόντικα**, που χωρίς αυτόν δεν θα 'χαμε στην έκθεση τη σημερινή θλιβερή απεικόνιση της βρύσης στη Νικολιτσάς. Βουτήξαμε σε λάσπες και νερά ξεχορταριάζοντας ταυτόχρονα ωσότου την αντικρύσουμε, αγνώριστη με τις δυο γούρνες της βουτηγμένες στα νερά.

Τον **Κώστα Δημ. Γόντικα**, που μας συνόδευσε μαζί με τον Κώστα για να βρούμε τη βρύση Νιχώρι και για τις άκαρπες προσπάθειες, που κατέβαλε για ν' αποκαλύψει τη βρύση Βαρελά μέσα στα χορτάρια.

Πρόεδρε, ευελπιστώ ότι σύντομα θα ενεργήσετε να καθαριστούν και ευπρεπιστούν οι βρύσες Ντούμας, Ζερβού, Νικολιτσά και Βαρελάς για να τις χαίρονται και ν' απολαμβάνουν τη δροσιά και το νερό τους οι κάτοικοι του χωριού.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα τον Πρόεδρο του Συλλόγου Μαγουλιανιτών **Άγγελο Αλεξόπουλο** για τη στήριξή του στην διοργάνωση της έκθεσης.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στη **Μαρία Ευαγγ. Γόντικα** και τον γιο της **Θάνο Κρητικάκη** καθώς και τη **Λίτσα Γόντικα** για την πολύτιμη βοήθειά τους στη προετοιμασία της έκθεσης. Χίλια ευχαριστώ επίσης στον ακούραστο **Θοδωρή Σπ. Καλόσακα** για τη συμβολή του στο υπέροχο στήσιμο της έκθεσης, την συνάδελφο και φίλη **Πάνη** και τον σύζυγό της **Θόδωρο** για τη διάθεση εκθεσιακού υλικού και τον **Νίκο Τζβάρα** για τις προφορικές του μαρτυρίες.

Τέλος ευχαριστώ θερμά τον περιφερειακό σύμβουλο **Νίκο Γόντικα** και όλους εσάς, που ήρθατε να δείτε την έκθεση.

Στην έκθεση θα δείτε φωνογραφημένες πολλές-πολλές βρύσες του χωριού παλιές και καινούργιες. Αντικείμενα που χρησιμοποιήθηκαν σε σχέση με τις βρύσες ,τάσι, κύπελα, στάμνα, κόπανο, κορύτα μαρμάρινη ,κανάτα ξύλινη, μπρούτζινες βρύσες κ.λπ. Εικαστικά έργα καλλιτεχνών, που εμπνεύστηκαν από τα χαρακτεκτονικά στολίδια, τις βρύσες, χαρακτικά, ζωγραφική, κεντήματα κ.ά.

Χαρείτε την!

Νομίζω ότι άξιζε τον κόπο να εγκαταλείψω το φετινό καλοκαίρι τη γενέτειρά μου, που την έχω συνηθίσει να οργανώνω και να πραγματοποιώ κι' εκεί εκθέσεις το 15Αύγουστο και να έρθω εδώ στο χωριό, που αγάπησα πολύ και ζω κάποιες δεκαετίες για αρκετό διάστημα.

ΝΙΚΗ ΓΟΝΤΙΚΑ-ΧΟΝΔΡΟΥ
τ. Συμβολαιογράφος Αθηνών

Στιγμιότυπα από την εκδήλωση που έλαβε χώρο στο Σχολείο. Κάτω δεξιά η βρύση Καρκαλάς. Μια από τις πιο όμορφες βρύσες που βρίσκεται εντός του χωριού.

Ένα Καλοκαίρι που τα είχε όλα

➥ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 5

έφυγαν, συνεχίσαμε όμως την διασκέδαση ακούγοντας τραγούδια μέσω κινητού που τα μεταφέραμε ασύρματα σε ηχείο. (έχει και τα καλά της η τεχνολογία). Νομίζω ότι εκείνο το βράδυ η πλατεία άδειασε κατά τις 5:30 το πρωί.

Έκθεση με πολλές μνήμες

Την επόμενη μέρα –Κυριακή – η καμπάνα δεν χτύπησε. Όσοι ήθελαν να λειτουργηθούν πήγαν στην Βυτίνα ή στο Βαλτεσινίκο. Όμως οι εκδηλώσεις στο χωριό δεν έλεγαν να σταματήσουν. Η **κ. Νίκη Γόντικα** με πολύ κόπο, ζήλο και μπόλικο περπάτημα, παρουσίασε στο σχολείο μια πολύ αξιόλογη έκθεση για τις βρύσες των Μαγουλιάνων.

Βλέποντας τις ρετουσαρισμένες αυτές φωτογραφίες αναρωτιόσουν αν έπρεπε να θαυμάσεις ή να λυπηθείς που όλα αυτά τα ανθρώπινα δημιουργήματα βρίσκονταν πια στο έλεος των καιρικών συνθηκών και σιγά – σιγά κατέρρεαν. Εξαίρεση αποτελούσε η Αγιά Ελεούσα και οι Άγιοι Ανάργυροι που έχουν ανακαινισθεί και πετροχτιστεί.

Όμως η κ. Νίκη δεν είχε περιοριστεί μόνο στις φωτογραφίες, αλλά είχε συλλέξει και αγγεία διαφόρων τύπων που αποθηκεύονταν νερό. Έβλεπες εκεί παγούρια από δέρμα ή από ξύλο, μικρά δοχεία για την κουζίνα και άλλα που τα κουβαλούσαν μαζί τους όταν πήγαιναν στα χωράφια και πολλά άλλα σκεύη για νερό που ξεχνάω τα ονόματα τους και την χρήση τους, παρ' ότι η εκθέτης μας τα εξήγησε αναλυτικά.

Στον τελικό απροπόνητοι…

Ένα άλλο γεγονός που συνέβη εκείνες τις ημέρες ήταν ο διαγωνισμός «διασυλλογικής» δηλωτής που έλαβε χώρα στην Μυγδαλιά. Τα Μαγούλιανα εκπροσωπήθηκαν από τα αδέλφια **Κώστα & Πέτρο Αλεξόπουλο** που κατάφεραν να περάσουν στον τελικό της διοργάνωσης και έχασαν για ένα μόλις πόντο από τους οικοδεσπότες. Αυτό που τους έκανε εντύπωση ήταν ότι οι μετέπειτα κυπελλούχοι, είχαν αναδειχθεί για να εκπροσωπήσουν το χωριό τους μέσα από είκοσι ζευγάρια, ενώ για φέτος οι δικοί μας δεν έβρισκαν αντίπαλο ούτε για να κάνουν προπόνηση.

Με αυτά τα δεδομένα η δεύτερη θέση ήταν πολύ μεγάλη επιτυχία. Κάποια στιγμή επίσης ακούστηκε ότι στη Νυμφασία διοργανώνονται πάλι αγώνες μπάσκετ, όμως μετά το προπέρσινο κάζο κανείς δεν ήθελε να το σκεφτεί. Στα καθιστικά αθλήματα ήμαστε πια πολύ καλύτεροι.

Μέρα αποκατάστασης

Η επόμενη μέρα μπορεί να χαρακτηριστεί ως μέρα αποκατάστασης. Μαζεύτηκαν οι τάβλες και τα μεταλλικά ποδάρια που δημιουργούσαν τα τραπέζια, το ίδιο και οι καρέκλες και στοιβάχτηκαν πάλι στην «Αποθήκη» περιμένοντας την επόμενη χρονιά. Ταυτόχρονα καθαρίστηκε η πλατεία, μαζεύτηκαν τα σκουπίδια, τοποθετήθηκαν πάλι οι ζαρντινιέρες στη θέση τους, ταχτοποιήθηκαν οι μπύρες και τα υπόλοιπα αναψυκτικά και γενικώς η πλατεία πήρε πάλι την χειμωνιάτικη όψη της. Ελάχιστες καρέκλες μόνο έμειναν για τους λιγοστούς πλέον επισκέπτες του χωριού.

.

Η τελευταία εξόρμηση

Κάτω απ' αυτές λοιπόν τις συνθήκες δεν είναι περίεργο που την Τρίτη 20 Αυγούστου που ξεκινήσαμε για να γνωρίσουμε το Φασονέρι (παλιές πηγές με λιγοστό νερό πια) δεν είμασταν παραπάνω από δέκα πέντε άτομα. Αρχηγός και πάλι ο δάσκαλος που λόγω του επαγγέλματος του αλλά και της αγάπης του στο κυνήγι ήταν ο πιο κατάλληλος.

Αρχικά κατηφορίσαμε για την Ζερβού. Από τότε που κόπηκαν οι καρυδιές και καταστράφηκαν τα παγκάκια μπροστά στη βρύση το μέρος αυτό έχει γίνει πραγματικά αγνώριστο. Ο μαντρότοιχος που χτίστηκε πριν από τριάντα περίπου χρόνια έχει πια εξαφανιστεί από τις μελιτζίνες. Μετά την Ζερβού αρχίσαμε μια ελαφρώς ανηφορική πορεία με κατεύθυνση προς το Βαλτεσινίκο. Ο **Χρήστος Μπούμπουλης** συνεχώς μας έλεγε σε ποιον ανήκε το κάθε χωράφι που περνάγαμε, αλλά το μόνο όνομα που συγκράτησα ήταν του Δημόπουλου. Στο δικό του εξάλλου χωράφι βρισκόταν και η πηγή – το Φασονέρι. Λίγα τρεχούμενα νερά και μια μολυβένια σωλήνα νερού ήταν ότι απέμεινε. Η τοποθεσία βρισκόταν σχεδόν πάνω από τον Βάλτο και απέναντι, προς το Βαλτεσινίκο, ξεχώριζε μια συστάδα σπηλιών ανάμεσα στα βράχια που όταν γυρόφερνε σ' αυτά τα μέρη ο Ιμπραήμ είχαν καταφύγει εκεί περίπου χίλιους κοντοχωριανούς για να κρυφτούν. Ο δρόμος που κάναμε για να φτάσουμε μέχρι εκεί ήταν μεγαλύτερης διάρκειας αλλά αρκετά πιο ξεκούραστος, με λιγότερη ανηφόρα σε σχέση με τον Αη – Λια. Καθώς η ώρα πια ήταν περασμένη καθίσαμε να πάρουμε ένα κολατσιό, που θύμιζε γεύμα. Σαλάμι αέρος, ντομάτες, αγγουράκια, φέτα, γραβιέρα, ζυμωτό ψωμί, μέχρι και γλυκό είχε στο τέλος. Όταν σηκωθήκαμε για να συνεχίσουμε την πορεία μας διαπίστωσα ότι αντί να πάρω δυνάμεις, είχα χάσει κι αυτές που είχα! Όλο το αίμα είχε μαζευτεί στο στομάχι για την χώνεψη.

Στιγμές από τις φετινές εξορμήσεις στο Φασονέρι στις 20 Αυγούστου και η καθιερωμένη πεζοπορία έως τη Σφυρίδα στις 22 Αυγούστου ανήμερα της γιορτής.

Μετά το Φασονέρι η πορεία μας ήταν ανηφορική. Από εκείνο το ύψος υπήρχε μια υπέροχη πανοραμική θέα προς το Σανατόριο. Σ' όλη την πορεία μας, ο αρχηγός μας, με το αλυσοπρίονο καθάριζε όπου χρειαζόταν το μονοπάτι ενώ εμείς τοποθετούσαμε πινακίδες καρφώνοντάς τες επάνω στα δέντρα για την δημιουργία ενός ακόμα σηματοδοτημένου μονοπατιού γύρω από το χωριό. Μεσημέριαζε πια όταν εξαντλημένοι φτάσαμε στα Μαγούλιανα.

Ευτυχώς οι δραστηριότητες αυτού του καλοκαιριού είχαν πια τελειώσει για μένα μιας και αναχώρησα την επόμενη μέρα. Κάποιοι έμειναν βέβαια για να συνεχίσουν το έθιμο της επίσκεψης στη Σφυρίδα, πεζοπορώντας.

Ήταν οπωσδήποτε ένα ασυνήθιστο καλοκαίρι, με πολλά καινούργια πράγματα που όμως νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να επαναληφθούν.

ΠΑΝΙΚΟΣ

Νέο βιβλίο για τον Μαγουλιανίτη Ηλία Μαριολόπουλο

Οι Εκδόσεις της Εστίας και το Μαριολοπούλειο - Καναγκίνειο Ίδρυμα Επιστημών Περιβάλλοντος ανακοινώνουν με χαρά τη νέα κυκλοφορία του βιβλίου **"Ηλίας Μαριολόπουλος(1990-1991). Ο πατέρας της σύγχρονης Κλιματολογίας στην Ελλάδα"**.

Το βιβλίο αποτελείται από 220 σελίδες και με 48 σελίδες ένθετου φωτογραφικού υλικού. Την επιμέλεια έχει κάνει ο **Δημήτρης Γ. Παναγιωτόπουλος** ιστορικός και υπεύθυνος του Κέντρου Τεκμηρίωσης της Ιστορίας της Ελληνικής Γεωργίας. Περισσότερες πληροφορίες στο βιβλιοπωλείο της Εστίας- Ευριπίδου 84, 10553, Αθήνα.

❑Η τιμή του βιβλίου είναι 17 ευρώ.

Λίγα λόγια για το βιβλίο:

Ο **Ηλίας Μαριολόπουλος** ανήκει αναμφισβήτητα στη χορεία των επιστημόνων που σφράγισαν με τη ζωή και το έργο τους την επιστήμη της Κλιματολογίας και συνετέλεσαν στην εμπέδωση των Επιστημών Περιβάλλοντος στον τόπο μας.

Η μελέτη της διαδρομής των προσώπων αυτών, των θεσμών που δημιούργησαν και διηύθυναν, αλλά και των ιδεών ή θεωριών που πρέσβευαν καθώς και του τρόπου με τον οποίο η κοινωνία τις δεξιώθηκε, αποτελεί ένα πρωτότυπο παρατηρητήριο, αφενός για να αναδείξει κανείς τις προσωπικές διαδρομές, αφετέρου για να αφηγηθεί την κοινωνική, πολιτική, επιστημονική και θεσμική ιστορία μιας ολόκληρης περιόδου. Μια τέτοια διαδρομή πραγματεύεται και αφηγείται η βιογραφία αυτή.

Ο Ηλίας Μαριολόπουλος συνδύαζε τα χαρακτηριστικά ενός ρεαλιστή και ενός φιλελεύθερου πολίτη, διέθετε πολιτική σύνεση και αίσθηση του μέτρου. Ευαίσθητος και ανήσυχος ως άνθρωπος και επιστήμονας, με αναμφισβήτητες επιστημονικές, διοικητικές και επιτελικές ικανότητες, συνέβαλε στη διεύρυνση του πραγματικού πεδίου της επιστήμης και της γνώσης αλλά και στην εφαρμογή και διάχυσή τους στην κοινωνία.
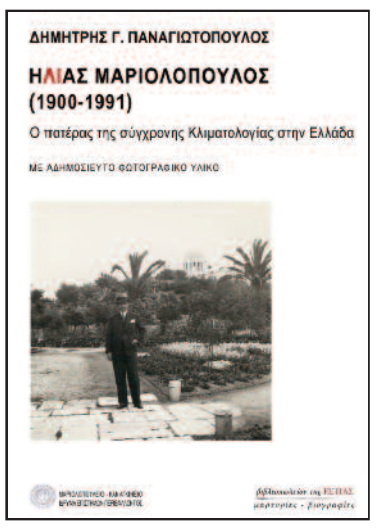
❑Πληροφορίες για τον συγγραφέα: Ο **Δημήτρης Γ. Παναγιωτόπουλος** είναι ιστορικός, υπεύθυνος του Κέντρου Τεκμηρίωσης της Ιστορίας της Ελληνικής Γεωργίας στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διδάσκει Ιστορία του αγροτικού κόσμου και Ιστορία της γεωπονικής επιστήμης στο Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης του Γ.Π.Α. Επίσης, διδάσκει στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ιστορική Έρευνα, Διδακτική και Νέες Τεχνολογίες» του Τμήματος Ιστορίας στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο.